

TÜRK SPORUNDA DEVŞİRME SPORCULAR

Ercan ÇAKAY

Beden Eğitimi ve Spor Anabilimdalı

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Özgür KARATAŞ**

Yüksek Lisans Tezi-2020

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRK SPORUNDA DEVŞİRME SPORCULAR

Ercan ÇAKAY

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Özgür KARATAŞ

MALATYA

2020

İÇİNDEKİLER

ÖZET	vi
ABSTRACT.....	vii
TABLolar DİZİNİ.....	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ	ix
1. GİRİŞ.....	1
2.GENEL BİLGİLER	5
2.1. Spor.....	5
2.2. Devşirme.....	8
2.3. Devşirme ve Spor.....	9
2.4. Devşirme Sporcuların Türk Sporuna Etkileri	10
2.4.1. Devşirme Sporcuların Türk Sporuna Faydaları	11
2.4.2. Devşirme Sporcuların Türk Sporuna Zararları	12
2.5. Devşirme Sporcuların Türkiye ve Milli Takımlar ile İlgili Görüşleri	14
2.6.1. Yetenek Seçimi ve Yönlendirme	17
2.6.2. Çabuk Başarı İsteği	19
3. MATERYAL METOT	21
3.1. Araştırmanın Modeli.....	21
3.2. Veri Toplama Araçları	21
3.3. Verilerin Analizi	21
3.4. Etik Kaygılar.....	21
4.BULGULAR.....	22
4.1. Türk Sporundaki Devşirme Sporcular ve Branşları.....	22
4.2. Ülkemizde Forma Giymiş Devşirme Futbolcular.....	24
4.3. Milli Takımımızda Forma Giymiş Önemli Devşirme Basketbolcular	33
4.4. Milli Takımımızda Yarışmış Önemli Devşirme Atletler	35
4.5. Farklı Branşlarda Milli Takım Forması Giymiş Bazı Önemli Devşirme Sporcular	43
4.6. Olimpiyatlar ve Devşirme Sporcular	46
4.7. 2016 Rio Olimpiyatları ve Devşirme Sporcular	50
5. TARTIŞMA	53
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	57
6.1. Sonuçlar	57

6.2. Öneriler	58
KAYNAKLAR	59
EKLER.....	66
EK-1. Özgeçmiş.....	66
EK-2. Etik Kurul Kararı.....	67

TEŞEKKÜR

“Türk Sporunda Devşirme Sporcular” adlı çalışmamda; konu fikrinin ilk çıkışından, sonuca ulaşmasında her konuda yardımcı olan, desteklerini esirgemeyen ve katkı sağlayan antrenörüm ve hocam Doç. Dr. Özgür KARATAŞ’a,

Çalışmamda bana desteğini esirgemeyen öğretim üyesi Murat FIÇIÇI ve Coğrafya öğretmeni Yasin MİNAZ’a,

Eğitim ve Öğretim yıllarım boyunca maddi manevi bana destek veren aileme ve dostlarıma canı gönülden teşekkür ediyorum.

Ercan ÇAKAY

ÖZET

Türk Sporunda Devşirme Sporcular

Amaç: Dünya genelinde yapılan çoğu uluslararası organizasyon sonrası devşirme sporcu konusu gündem başlığı olmuştur. Araştırmanın amacı; sayıları son zamanlarda oldukça artan devşirme sporcuların, Türk sporu açısından yararlarını ve zararlarını değerlendirmek, uluslararası organizasyonlardaki başarı ve başarısızlık durumlarını saptamak, sporcu devşirilmesinin nedenlerini araştırmaktır.

Materyal ve Metot: Araştırma modeli olarak nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni benimsenmiştir. Çalışmada verilere ulaşmak için akademik makaleler, yapılmış tezler, resmi belgeler, resmi kurumların internet sayfaları, spor federasyonlarının yayınları, ulusal basın ve alan ile ilgili kitaplar incelenmiştir. Yapılan çalışmada nitel analiz tekniklerinden betimsel analiz ve içerik analizi uygulanmıştır.

Bulgular: Ülkemizdeki devşirme sporcular incelendiğinde çoğu branşta sporcu devşirdiğimiz, devşirme sporcu sayılarının en fazla atletizm branşında olduğu, devşirme sporcuların ülkemizi tercih etme nedenleri arasında maddiyatın ön planda olduğu, devşirme sporcuların bazı yarışmalarda ülkemize kazandırdıkları madalyalar ile ülke tanıtımı ve başarısına katkısı sağladığı ve genç sporcularımıza model oldukları bulgularına ulaşılmıştır.

Sonuç: Devşirme sporcuların başarı ve reklam konularında zaman zaman ülkemize fayda sağladığı ve kısa vadede olumlu katkılarının olduğu, ancak uzun vadede genç sporcularımızın önünü kapatmasından dolayı Türk sporu açısından olumsuz bir durum olduğu, çoğu devşirme sporcunun başarısız olması nedeni ile spor camiaları tarafından çokta benimsenmeyen bir durum olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Devşirme, Sporcu Devşirilmesi, Devşirme Sporcu, Sporda Yabancılaşma

ABSTRACT

Recruiting Athletes in Turkish Sports

Aim: The topic of recruiting athletes has been the topic of the agenda after most international organizations held worldwide. The aim of the research is to evaluate the pros and cons of recruiting athletes, whose numbers have increased recently, in terms of Turkish sports, to determine the success and failure in international organizations, to investigate the causes of sportsman recruitment.

Material and Method: Case study pattern, one of the qualitative research methods, was used as the research model. In the study; articles, theses, official documents, official institutions' sites, sports federations' journals, national press and the books related to this topic were examined to collect data. In the study, descriptive analysis and content analysis, one of the qualitative analysis techniques were applied.

Results: When the recruiting athletes in our country were examined, it was found that we gathered athletes in most branches and we recruited athletes mostly in the field of athletics. Likewise it was found that materiality is at the forefront of recruiting athletes preferring our country and recruited athletes contributed the advertisement and success of our country, they were seen a role model by young athletes due to the medals which they gathered in the international organizations

Conclusion: It was determined that recruiting athletes occasionally benefited our country on issues such as success and advertisement, and had positive contributions in the short term; nevertheless it is concluded that there are negative effects in Turkish sports in the long term due to our young athletes preventing by the athletes who are recruited and this situation is not acceptable for the sports community.

Keywords: Sports, Devsirhme, Sportsmen Recruitment, Athletes Gathering, Alienation in Sports

TABLolar DİZİNİ

Tablo No	Sayfa No
Tablo 4.1. Bazı Spor Branşlarına Ait Türk Devşirme Sporcu Tablosu	22
Tablo 4.2. Sonradan Türk olmuş devşirme futbolcular.....	24
Tablo 4.3. Mehmet Aurelio' nun oynadığı Milli maçlar.....	29
Tablo 4.4. Colin Kazımın Türki Milli Takımında oynadığı maçlar.....	31
Tablo 4.5. Türkiye'nin Olimpiyat Oyunları'na Gönderdiği Sporcu ve Devşirme Sporcu Sayıları.....	47
Tablo 4.6. Olimpiyatlara göre madalya dağılımı	48
Tablo 4.7. Rio 2016 Olimpiyatında Türkiye'nin branşlardaki sporcu sayısı.....	51
Tablo 4.8. Türkiye'nin Rio 2016'da madalya kazanan sporcuları, dereceleri ve branşları.....	52

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No	Sayfa No
Şekil 4.1. Cevad Prekazi.....	25
Şekil 4.2. Şekil Mert Nobre.....	25
Şekil 4.3. Şekil Gökçek Vederson.....	26
Şekil 4.4. Deniz Uygur.....	27
Şekil 4.5. İbrahim Üçüncü.....	27
Şekil 4.6. Mehmet Aurelio.....	28
Şekil 4.7. Kazım Kazım.....	30
Şekil 4.8. Ali Muhammed.....	33
Şekil 4.9. Emir Preldzic.....	34
Şekil 4.10. Scottie Wilbekin.....	34
Şekil 4.11. Kuanitra Holingsvorth.....	35
Şekil 4.12. Elvan Abeylegese.....	36
Şekil 4.13. Yasemin Can.....	37
Şekil 4.14. Yasmani Copello Escobar.....	38
Şekil 4.15. Ramil Guliyev.....	38
Şekil 4.16. Polat Kemboi Arıkan.....	39
Şekil 4.17. İlham Tanui Özbilen.....	40
Şekil 4.18. Tarık Langat Akdağ.....	40
Şekil 4.19. Karin Melis Mey.....	41
Şekil 4.20. Aras Kaya.....	42
Şekil 4.21. Jak Ali Harvey.....	42
Şekil 4.22. Marsel İlhan.....	43
Şekil 4.23. Melek Hu.....	44
Şekil 4.24. Ramazan Şahin.....	44
Şekil 4.25. Viktoriya Zeynep Güneş.....	45
Şekil 4.26. Kayra Sayit.....	46

1. GİRİŞ

Problem Durumu

Avrupa şampiyonaları, Dünya şampiyonları ve Olimpiyatlar gibi uluslararası yarışmalar, ülkelerin tanınmasına ve saygınlık kazanmasına katkı sağlayan organizasyonlardır. Ülkeler bu uluslararası organizasyonlarda başarı elde edebilmek için çeşitli yöntemlerle sporcu yetiştirmekte veya başka ülkenin vatandaşı olan sporcuları ücret karşılığında kendi ülkeleri için yarıştırmaktadırlar. Ülkemizde özellikle son yıllarda sportif başarının eksikliği ve altyapıdan sporcuların yetiştirilememesinden dolayı devşirme sporcuların sayısı artmış durumda ve devşirme sporcu konusu çoğu yönetici tarafından desteklense bile, gazeteciler, spor yazarları ve vatandaşların çoğu tarafından milli ruhumuza zarar verdiği ve milliyetçilik duygusunu zedelediğini söyleyerek sporcu devşirilmesini eleştirmektedirler.

Devşirme sporcuların olumsuz etkisi, kendi sporcularımızda meydana getirdiği, i ne yaparsam yapayım daha başarılı olamayacağım duygusudur. Yerli bir sporcu ne kadar çalışsam çalışayım yine de para verdikleri bir sporcuyla seçecekler düşüncesine kapılıyor ve buda yerli sporcularımızın antrenman yapmamasına ve başarılı olamamasına sebep olabilmektedir.

Ülkemizdeki çoğu insan devşirme sporcularla gelen başarılarından mutlu olamamaktadırlar. Kendi ülkemizin çocuklarından başarı gelince insanlar farklı bir sevinç yaşıyor ve çoğu vatandaşımız farklı bir gurur yaşamaktadır. Fakat devşirme sporcuların sağladığı başarılarla vatandaşlarımız buruk bir sevinç yaşıyor. Devşirme sporcuların kazandığı başarılar ülkemizdeki çoğu insanın milliyetçi duygularına zarar vermektedir. Çünkü herkes Türk asıllı sporculardan başarı gelmesini ve kendi sporcularımızdan gelen başarılarla mutlu olmak istemektedir.

Kendi ülkesinde altyapıdan sporcu yetiştiremeyen ülkeler, spor organizasyonlarında diğer ülkelere üstünlük sağlayabilmek için devşirme sporcuları devreye sokmaktadırlar. Farklı bir ülkede dünyaya gelmiş, fakat başka bir ülke vatandaşlığına geçip o ülkenin pasaportunu alarak, pasaportunu aldığı ülke adına mücadele eden sporcular “devşirme sporcular” adıyla anılmaktadırlar. Belli branşlarda başarılı ve yetenekli sporcuların seçilip devşirilmesi günümüz spor dünyasında çok

fazla karşılaştığımız bir durumdur. Sporcu devşirilmesi genellikle, olimpiyat oyunlarında sıkça karşılaştığımız bir durum olmakla birlikte, spor medyasında çok fazla tartışmaya ve eleştirilere neden olmaktadır (1).

Devşirme sporcuların, yerli genç sporcuların gelişimini ve kendilerini göstermesini engellediği görüşüne katılanlar azımsanamayacak derecede çok. Çoğu ülkenin milli takımlarında devşirme sporcular bulunsa bile, Türkiye'nin özellikle Atletizm Milli Takımındaki devşirme sporcular tepkilere neden olmaktadır (2).

80 milyon insanın yaşadığı bir ülkede devşirme sporcuya ihtiyacı olan bir ülke olmamalıyız. Devşirme sporcu sisteminin çözüm olmadığı, aksine ülkemiz sporuna zarar verdiği düşüncesindedir. Devşirme sporcular günümüzü kurtarmaktan başka bir yarar sağlamamaktadır. Türk sporcularımız olimpiyatlara katılma hayaliyle, bütün varıyla çalışmakta, sonra önlerine bir devşirme sporcu çıkararak, belirlenen barajı geçerek ülkemizdeki genç sporcuların tüm hayalleri yıkmaktadır. Devşirme sporcuların artması Türk sporu açısından pek iç açıcı bir durum değildir. Aslında bu konuları antrenörlerin dile getirmesi, gerekli önlemlerin alınması gerekirken, onlar da hallerinden memnun olacaklar ki antrenörlerimizin çoğunun sesi çıkmamaktadır (3).

Dönemin Masa Tenisi Federasyon Başkanı Kerim Koç verdiği bir röportajda tarihimizde bugüne kadar olimpiyatlara yerli sporcularımızla katılmadıklarını ve bundan sonraki olimpiyat oyunlarında yerli sporcularla katılmak istediklerini belirtti. Koç, komşu ülkelerimizin ve ekonomisi bizden çok daha kötü olan ülkelerin olimpiyatlara yerli sporcularıyla katıldığını, masa tenisi gelişim hamlesiyle yetenekli sporcularımızı seçeceklerini ve devşirme sporcu konusuna karşı olmadığını ama eğer bir faydası olmayacaksa bir yerde durulması gerektiğini söyledi (4).

Araştırmanın Problem Cümlesi

Devşirme sporcuların Türk sporuna etkileri nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı gün geçtikçe ülkemiz sporunda sayıları artan devşirme sporcuların Türk sporuna faydalarını ve zararlarını belirlemek, uluslararası organizasyonlarda sporcu devşirilmesini ve başarı durumlarını incelemek, Türk halkının, yöneticilerin ve basın-yayın organlarının devşirme sporcu konusuna bakış açısını araştırmak, kendi sporcularımızı yetiştirmek yerine devşirme sporcu seçmemizin

nedenlerini incelemek ve kendi sporcularımızı yetiştirmek için yapılabilecek düzenlemeleri kapsamaktadır. Bu amaçla aşağıdaki problemlere cevap aranmaktadır:

1. Devşirme sporcuların Türk sporuna yararları nelerdir?
2. Devşirme sporcuların Türk sporuna zararları nelerdir?
3. Devşirme sporcuların Türk sporundaki başarıları nelerdir?
4. Basın-Yayın organları, spor biliminin ve spor insanların devşirme sporculara bakış açısı nasıldır?
5. Sporcu devşirilmesinin nedenleri nelerdir?
6. Türk sporunda devşirme sporcuların önemi nedir?

Araştırmanın Önemi

Olimpiyatlar, Avrupa şampiyonaları, Dünya şampiyonaları vb. oyunlar ülkelerin yarıştığı önemli organizasyonlardır. Spor aracılığıyla, ülkeler, sporcular ve kulüpler isimlerini uluslararası medyada duyurmaktadırlar. Sporun bu etkisinden dolayı ülkeler yarışmalarda başarı elde edebilmek için geçmişten günümüze sporcu devşirerek başarı elde etmeye çalışmışlardır. Son zamanlarda devşirilen sporcu sayısı bir hayli fazladır. Bu durumun altında çeşitli sebepler yatmaktadır. Bu araştırmada Türkiye'nin devşirdiğı sporcular incelenerek, bunun nedenleri araştırılacaktır. Araştırma hem Türk toplumuna hem de Türk sporuna önemli katkı sağlayacağı düşünölmektedir. Bu çalışma, sporcu devşirmemizin nedenlerinin ve sonuçlarının belirlenmesi aynı zamanda alınabilecek önlemler için önem taşımaktadır.

Varsayımlar

Türk sporundaki devşirme sporcularla ilgili bilimsel veriler az sayıdadır. Bu çalışmada veri toplamak için internet siteleri, yayınlar, gazeteler, federasyon siteleri ve resmi kuruluşların sitelerindeki dokümanlar incelenmiştir. İncelenen dokümanlardan alınan bilgilerin doğru ve şeffaf olduğı varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu çalışmada nitel analiz tekniklerinden betimsel analiz ve içerik analizi uygulandığından internet siteleri, resmi siteler, gazeteler ve bazı bilimsel yayınlardan alınan bilgilerle sınırlıdır.

Çalışmadan Beklenen Katkı

Türk sporunda devşirme konusunda ülkemizde yapılan bilimsel çalışmaların sayısı yok denecek kadar az sayıdadır. Bu alışma ile birlikte devşirme sporcuların Türk sporuna etkilerini belirlenecek ve halkımızın devşirme sporcular konusunda bilinçlenmesini sağlanacaktır. Devşirme sporcular konusunda detaylı bilgilere ulaşmak isteyen araştırmacılar için devşirme sporcu konusunda geniş ve toplu bilgiler sunan bir tez çalışması olacaktır. Yapılacak alışma aracılığıyla devşirme sporcuların önemi ve Türk sporunda alt yapının önemi anlaşılmakla birlikte, Türk sporunun geleceğine önemli katkılar yapması amaçlanmaktadır.

2.GENEL BİLGİLER

2.1. Spor

Spor kelimesi etimolojik olarak farklı dillerde farklı anlamlar taşımaktadır. Fransızca’ da “despart” “despoter” şeklinde adlandırılan spor kelimesi, dinlenme anlamına gelmekte, İngilizce’ de “sport” şeklinde adlandırılan spor kelimesi, eğlence, oyalanma, zevk ve şaka gibi anlamlar taşımakta, Latince’ de “despotlare” şeklinde adlandırılan spor kelimesi, ayırtmak, dağıtmak ve eğlenmek gibi farklı anlamlar taşımaktadır (5).

Spor hayatın temel unsuru olan insanın fiziksel ve ruhsal sağlığını geliştirerek kişilik gelişimini sağlar. Spor toplumlar arasında dayanışmayı kolaylaştırırken uluslararası barışı sağlamaya, yetenek, bilgi ve beceri kazandırarak çevreye uyumu kolaylaştırır. Belirli kurallar ve rekabet ölçüleri içerisinde mücadele ederek, yenme ve yenilme, yarışmada üstün gelmek için yapılan aktivitelerdir. Spor, belirli kurallar çerçevesinde bireysel ve takım olarak yapılan, daha çok zihinsel ve fiziksel yönlerini geliştiren, yarışmaya yönelik, eğlenirken eğiten faaliyetlerdir (6). Türk Dil Kurumunda ise spor kavramı, “Kişinin beden ve zihnini geliştirmek için yapılan, bireysel veya toplu bir şekilde yapılabilen, kendine ait belirli kuralları olan bütün hareketlerdir” (7) şeklinde tanımlanmaktadır.

Spor, günlük hayatta kişilerin yaşantılarına olumlu katkılar sağlayan, toplumların daha sağlıklı bir yapıya ulaşmasını sağlayan, diğer sosyal kurumlarla belirli konularda ilişki kurarak, toplumun ve kişilerin refah düzeylerini artıran, bütünlüğüne, çağdaşlaşmasına ve ülkelerin tanınması katkı sağlayan sosyal olgudur. Spor, bireylerin ve toplumun yaşantısındaki sosyal fonksiyonlarının ortaya çıkarılabilmesi ve bazı planların gerçekleştirilebilmesi açısından, sporun sosyal boyutlarının araştırılmasına gerek duyulur (8).

Tarih boyunca insanların çeşitli amaçlar için yaptığı spor, günümüzde ise, tek başına ve bir takım şeklinde yapılabilen, kendine ait belirli kuralları olan, bireylerin fizyolojik, zihinsel ve ruhsal yönlerini geliştiren, aynı zamanda eğiten, eğlendiren ve rahatlatan bir aktivite olarak da tanımlanabilmektedir (9).

Toplumların farklı şekilde günlük hayatlarına dâhil etikleri sporun, sağlıklı yaşamın ayrılmaz bir parçası olması ile beraber toplumları ve insanları birbiriyle yakınlaştırma ve kaynaştırma gibi bir etkisi de vardır. Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri kendisini sporda da hissettirir. Gelişmiş ülkeler sporcularına sundukları imkan ve maddi destekle daha başarılı olabilmekte ve çoğu branşta etkili olurken, gelişmişlik düzeyi düşük ülkelerde ise maddi destek bulamayan sporcuların ekonomik olarak çok fazla maddi desteğe duyulmayan sporlara yönelmektedir. Bu duruma atletizm örnek verilebilir (10).

Oyun, oyalanma, çalışma ortamından uzaklaşma aracı olarak günümüze gelen spor, günümüzde ise, ekonomi, siyaset, eğitim, rekreasyon, ülkeler arası ilişkiler, propaganda aracı, reklam, şiddet, eğlence, turizm faaliyeti, çevre ile ilişkiler, sağlık, kitleler, gençlik hayatı, engelliler, yaşam, meslek haline getirme, iş gibi bazı kavramlarla doğrudan veya dolaylı bir şekilde ilişki kurulan, kısacası insan, toplum ve uluslararası anlamda çok farklı ve değerli etkilere sahip olan sosyal kurum şeklini almıştır. Bu özelliklerden dolayı, spor günümüzde farklı yönleri olan, faydalı, belirli amaçları olan ve etkisi yüksek olan bir boyut kazanarak evrenselleşmiştir (8).

Sporu günümüz bakış açısıyla, “Bireyin kendi yaşadığı çevresini, beşeri çevre şekline dönüştürürken kazandığı yetenekleri, belli kurallar içinde araçsız veya araçla toplu veya bireysel olacak şekilde boş zaman faaliyeti içerisinde veya bütün zamanını kapsayacak biçimde, meslek haline getirerek yaptığı, sosyalleştiren, toplumla bir bütün haline getiren, ruhsal ve fiziksel gelişime katkı sağlayan, rekabet ortamı yaratan, dayanışma bilincini artıran bir sosyo-kültürel olgu” şeklinde tanımlanabilir. Bu tanımdan hareketle spor yapan kişiler, bazı kurallar eşliğinde toplu veya kişisel olarak spora dahil olan ve yapılan işten manevi ve maddi getiri sağlayan spor kavramının aktif bir parçası olarak tanımlanmaktadır (5).

Spor bir yaşam tarzıdır ve sağlıklı her kişi, istediği takdirde, gündelik yaşamında sportif faaliyetlerine yer verebilmektedir. Vücudun doğal mekanizması, hareketli bir yaşamı öngörmektedir. Söz konusu hareketlerin iradi ve bilinçli bir şekilde ortaya konulması sayesinde etkin bir sportif faaliyet ortaya çıkabilmektedir. Sporun günlük yaşam ile bu denli bir birliktelik içinde bulunması, sporu, diğer yaşamsal alanların da için çekmektedir. Bu bağlamda spor, sadece bedensel olarak yürütülen bir faaliyet olmanın ötesine geçerek izlemeye ve okumaya da konu olabilmektedir (11).

Genellikle birden çok birey ve grupla yapılan aktivite olan spor, farklı toplumlarda ve aynı bir toplumda zaman zaman değişebilen sosyolojik olgudur. Sporun aile, din, eğitim ve siyaset gibi geniş bir yelpazeyi kapsadığı ve belirlendiği söylenebilir. Nitekim kültürleri oluşturan değer yargıları, örf, adet, gelenek ve görenekler bireylerin spora karşı tutumlarını belirlemede de etkili olurlar (12).

Spor, benzerlikleri olan aynı zamanda birbirinden farklı çok amaçlı faaliyetler olarak değerlendirilebilir. Bu faaliyetler eğlenmeden, sağlıklı yaşama, sosyal etkinliklerden para kazanmaya kadar farklı şekillerde gerçekleştirilebilir. Örneğin bir birey sağlık yaşam için spor yaparken, bir hentbolcu para kazanmak için spor yapabilir aynı şekilde bazı bireylerde boş zamanı değerlendirmek için spor yapabilir (13).

Erkal spor kavramını, bazı ekonomik ve sosyo-kültürel faaliyetlerin temel parçası olan, kişinin ruh ve beden sağlığına katkı sağlamak, kişiliğın oluşumunu desteklemek, karakteristik özelliklerin gelişimini desteklemek, bilgi ve becerilerini geliştirmek, yetenekli bireyler yetiştirerek sosyal beceri kazandırıp çevreyle uyumlu bireyler haline getirmek, bireylerin barışçıl özelliklerini destekleyerek kişiler ve toplumlar arasında kaynaşmayı, barışı ve dostluğu pekiştirmek, kişinin mücadelecı ruhunun gelişmesinin yanında rekabetçi ruhuna destek vermek, heyecanlanma, mücadele etme ve yarışmada kazanma ruhunu hissetmek amacıyla gerçekleştirilen faaliyetlerdir. Spor, insanların kendi çevresinde yaptığı sosyalleşmeyi sağlayan, boş zaman aktivitesi olarak yapılan, meslek haline getirilebilen, profesyonel veya amatörece yapılabilen, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (14).

Tezcan'a göre spor bireyin sosyal, ruhsal ve bedensel gelişimine katkı sağlayan bir eylemdir. Spor yapılış şekillerine göre farklı sosyal çevrelerde yapılır. Gelişmiş toplumlarda spor boş zaman etkinliği ve sağlıklı yaşam etkinliği olarak görülmekte ve bu toplumlarda farklı sosyal alanlarda gerçekleştirilmektedir (15). Nitekim spor hakkında bu alanlara katkısı ile ilgili çeşitli tanımlamalar ve çalışmalar yapılmıştır. Spor bireyin sağlıklı yaşam sürmesini, enerji toplamasını veya enerjiyi boşaltmasını, kişilik gelişimini, ruhsal gelişimini, kendini iyi hissetmesini ve psikolojik olarak rahatlamasını sağlayan bir etkinliktir.

Günümüz sporu zaman geçtikçe farklı sektörlerde farklı amaçlarla kullanılmaya başlanmıştır. Önceleri avlanma, beslenme, hayatta kalma gibi yaşamsal faaliyetlerin gerçekleşmesi için yapılırken daha sonraları para kazanma, sağlıklı yaşam ve üstünlük

kurma gibi farklı amaçlar için gerçekleştirilmiştir. Bu sebeple spor günümüzde daha çok sağlıklı yaşam, fiziksel gelişim, sosyalleşme, ruhsal sağlık, boş zamanları değerlendirme, dayanışma, para kazanma, siyasi üstünlük gibi çeşitli amaçlar için yapılmakta aynı zamanda uluslararası reklam ve rant sağlama gibi amaçlar içinde gerçekleştirilmektedir.

2.2. Devşirme

Devşirme sisteminin tarihi çok eskilere dayanmaktadır. Günümüze kadar devşirme hakkında çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. Devşirme “devlet işlerinin hizmetlerinde ve kapıkulu ocaklarında değerlendirilmek için Hristiyan olan ocuk yaşta olan insanların Türk-İslam görenek ve geleneklerine bağlı kalarak yetiştirilmesi” veya “yeniçeri ocağına alınan gayrimüslim çocuklar” (16) olarak tanımlanmaktadır. Türk Dil Kurumu ise devşirmeyi “Asker olarak yetiştirilmek için Yeniçeri Ocağına alınacak çocukları seçerek toplama işi” (7) olarak tanımlamaktadır.

Devşirme sistemi, Osmanlının Müslüman olmayan ailelerden yetenekli çocukların toplanıp, sıkı bir eğitim verilerek, devletin önemli makamlarına getirilme, asker ve bürokrat yetiştirme sistemidir. Osmanlı devletinde çoğu bürokrat ve komutan devşirme idi. Devşirilen kişiler özellikle İstanbul'un fethinden sonra güçlenmeye başlamış ve Osmanlı devletinin en st makamlarına geçmeye başlamışlardır. Günümüzde Avrupalılar kadar Türkiye'de de merak uyandıran, değişik yorumlar yapılan konulardan biri de devşirme sistemidir (17).

Osmanlı devletinde fethedilen bölgelerdeki yabancı ve yetenekli çocuklardan 5 kişiden 1' i alınarak, yeteneklerine ve kabiliyetlerine göre farklı görevlerde istihdam edilirdi. Devşirilen her çocuğun bilgileri eşgal defterine yazılırdı. Yaşları genelde 8-18 arası olan bu çocuklar, ortalama 15 yaşlarında olurdu. Güçlü ve savaşçı yönleri ağır basıyorsa Yeniçeri Ocağına, zeki ve yetenekli çocuklar ise saraya alınırdı. Saraya alınan bu ocuklar Enderun da yetiştirilirdi. Osmanlı devletinde çoğu bürokrat ve devlet adamı Enderun da yetişmiştir. Osmanlıda birçok komutan, devlet adamı ve vezir de devşirme sisteminden gelmekteydi (16).

Osmanlıda uygulanan devşirme sistemi hakkında yerli ve yabancı çoğu tarihi ve din bilimci açısında iyi ve kötü yorumlar yapılmıştır. Bunlardan bir kısmı Osmanlının bu kadar zn süre hüküm sürmesinin nedenlerini devşirme sisteminin iyi bir şekilde

yönetilmesini düşünürken, diğer bir kısım ise Osmanlı devletinin yıkılmasında devşirilen bürokratların etkisinin büyük olduğunu öne sürmüşlerdir.

2.3. Devşirme ve Spor

Ülkeler için büyük spor organizasyonlarında başarı sağlayabilmelerinin en kolay yollarından biride sporcu devşirmektir. Bu yöntemi ülkelerin çoğu kullanmaktadırlar. Özellikle sömürgeci devletlerin devşirme sporcu sayıları çok fazladır. Genellikle olimpiyat oyunlarında karşılaştığımız devşirme sporculara diğer uluslararası organizasyonlarda da fazlasıyla karşılaşmaktayız. Ülkelerin başarı elde etmelerinin yanında çoğu sporcunun kendi Milli Takımlarında yeterli değerleri görmemesi ve bazılarının maddi olarak yeterli desteği alamaması da bu sporcuların başka bayraklar altında yarışmasına neden olmaktadır.

Bazı özel durumlar dışında ülkesini sırf maddi kazanç sağlamak için değiştiren sporcular günümüzde devşirme sporcu olarak kabul ediliyor (18). Kendi ülkelerinin altyapılarından yetenekli ve başarılı sporcu çıkaramayan ülkeler başka ülkelerdeki yetenekli ve başarılı sporcuları kendi ülkesi adına yarıştırmak için diğer ülkelere üstünlük kurmaktadır. Başka bir ülkenin vatandaşı olan, fakat başka bir ülkenin pasaportunu alarak, pasaportunu aldığı ülke adına yarışan sporcular için “devşirme sporcular” kavramı kullanılmaktadır. Bu tür başarılı sporcuların devşirilmesi son zamanlar karşımıza fazlasıyla çıkmaktadır. Özellikle, olimpiyat oyunlarında çok kez karşılaştığımız devşirme sporcular, spor basınında birçok tartışmayı beraberinde getirmektedir (1).

Uluslararası spor organizasyonları ülkelerin kültür, sanat, turizm, seyahat ve bütün güzelliklerinin sergilendiği organizasyonlardır. Buradaki elde edilen başarılar, o ülkelerin gelişmişlik derecesinin göstergesidir. Günümüzde savaşlar askeri alandan ziyade Olimpiyat gibi uluslararası spor organizasyonlarında sürdürülmektedir. Bu sebeple paralı askerler gibi olan devşirilmiş sporcular da her galibiyet sonrasında kazanacakları paranın hesabını yapmaktadırlar. Madalya kazandıktan sonra ise yüksek maddi kazanç, spor kültürünün, öneminin ve bilincinin gelişmediği, gelişim seviyeleri düşük olan ülkelerde önem taşımaktadır. Belli bir spor kültürüne sahip gelişmiş ülkelerde ise sporcular, milli beraberliğin önemi kavrayarak, spor müsabakalarına daha verimli şekilde hazırlanmakta ve mücadele etmektedirler. Gelişmiş ülkelerdeki başarılı sporcular açısından ödül, kaliteli bir üniversitede eğitim görmek ve sürdürmektir. Aynı

zamanda sponsorlar ve reklamlar başarılı sporcuların geleceğini ve daha iyi bir hayat sürebileceğini garantileri altına almaktadırlar (19).

Olimpiyatlar, Dünya Kupaları, Avrupa Şampiyonaları, vatandaşlıklarını değiştiren veya uluslararası vatandaşlık sistemlerini kullanan sporcularla doludur ve geçmişten günümüze bu yöntem kullanılmıştır. Kendi ülkelerinde kendi takımlarına giremeyecek kadar iyi olmayan çoğu sporcu başka ülkelerin vatandaşlığına girerek forma şansı bulabilmektedirler. Futbol Milli Takım forması giyen iki devşirme sporcumuz Kazım Kazım ve Mehmet Aurelio' yu örnek verebiliriz.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi tüzüğü sadece sporcuların temsil ettikleri ülkenin vatandaşı olması gerektiğini belirtmektedir. Bireysel Spor Federasyonları ise vatandaşlık değişiklikleri için kendi standartlarını belirlemektedirler (20). Sheinin' e göre bazı ülkelerin bazı ülkelerdeki sporcular bazı branşlarda üstün özelliklere sahip olabilir ve bu ülkede o spor dalına ait sporcuların fazlalığı nedeniyle diğer ülkelerde kendilerine daha kolay forma şansı bulabilirler. Örneğin 2008 Pekin Oyunlarında ABD, Çin' de doğan 4 oyuncuyu içeren bir masa tenisi takımı kurmuştur.

Günümüze gelene kadar devşirme sporcular hakkında çeşitli adlandırmalar yapılmıştır. Bunlardan en çok kullanılanı “paralı asker”, iken Uluslararası Olimpiyat Araştırmaları Merkezi eş direktörü Kevin B. Wamsley ise “göçmen işçi” (21), Bigg ise “plastik sporcular” (22) olarak tanımlamıştır.

Başka bir ülke adına yarışmak için pasaport değiştirmek son zamanlarda oldukça rastladığımız bir durumdur. Özellikle İngiltere bu sisteme fazlasıyla başvurmaktadır. Bunlar arasında 2004 Olimpiyatlarında Sudan bayrağı için yarışan, Küba' dan üçlü bir atlamacı olan Yamile Aldama ve Alman asıllı bisikletçi Philip Hindes yer almıştı. İngiliz takımı ayrıca ABD asıllı üç sporcuyu da kendi ülkesi adına yarıştırmıştır (22).

2.4. Devşirme Sporcuların Türk Sporuna Etkileri

Devşirme sporcu konusunda son zamanlarda çeşitli medya grupları, gazeteciler, köşe yazarları, spor insanları, kulüp yöneticileri ve federasyon yetkilileri olumlu ve olumsuz eleştirilerde bulunmuşlardır. Birçok ülke tarafından yapılan devşirme sistemi özellikle kendini atletizm branşında göstermektedir. Son zamanlarda devşirme sporculardan gelen başarılar ve başarısızlık birçok tartışmaya neden olmuştur. Son zamanlarda artan devşirme sporcu sayısı ülkemiz sporuna katkı sağlayıp sağlamadığı farklı bakış açıları ile ele alınmıştır.

2.4.1. Devşirme Sporcuların Türk Sporuna Faydaları

Devşirme sporcuların olumlu etkisi ülkemizdeki sporculara model olmalarıdır. Ülkemizdeki devşirme sporcuların başarıları genç sporcularımıza ilham kaynağı olmakta ve genç sporcularımız, devşirme sporcuların kazandıkları başarıyı elde etmek için daha fazla emek harcamaktadır. Devşirme sporcular aynı zaman kendi branşında ve aynı kategorideki yerli sporcularımız için rekabet ortamı hazırlamakta ve yerli sporcularımız ülkemizi temsil edebilmek için daha fazla çalışmak zorunda kalmaktadır. Bu durumda devşirme sporcular, genç sporcularımızın gelişimine olumlu yönde katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda devşirme sporcular ülkemizin tanıtımında ve başarısında etkili olmaktadır. Devşirme sporcular ülke tanıtımı ve başarı katkısının yanında antrenörlerin spor yükünü de azaltmaktadır. Antrenörler sporcuları temelden yetiştirmek yerine, belli bir düzeye gelmiş sporcularla daha verimli antrenmanlar yapabilmektedirler.

Günümüzde Türk sporunun içerisinde amatör ve profesyonel olmak üzere fazla sayıda yabancı uyruklu sporcu bulunmaktadır. Bu sporcular Türk pasaportu alıp, sonradan Türk vatandaşı olarak, devşirme sporcu şeklinde bilinmektedirler. Ülkemizde bulunma sebepleri ise maddi gelir karşılığında ülkemiz spor kulüplerine katkı sağlamak ve ülkemiz adına ter döktükleri uluslararası organizasyonlarda başarılı olup, madalya kazandırmak ve ülkemizin adını spor alanında dünyaya duyurmaktır (19).

Türkiye Judo Federasyonu Başkanı Sezer Huysuz devşirme sporcular hakkında Anadolu Ajansı muhabiriyle yaptığı bir açıklamasında; "*Vitrinimiz olacak ve olimpiyatlarda madalya alabilecek bir iki devşirme sporcuyu bünyemize katacağız. Bunlar elimizde sporcu olmayan sıkletlerde bulunacak. Bir iki tane, olimpiyatlarda madalya almış, genç ve takımı taşıyacak insanları getirmek istiyoruz. Onları getirdiğimizde Türkiye Judo Milli Takımı'ni ileriye taşıyacaklar. Bizim çocuklarımız onları örnek alacak. Devşirme sporcular madalya getirdiğinde bizim çocuklarımız da onların imkânlarını kullanacak. Kendi çocuklarımız arasında da yetenekli olanlar var. Onları ortaya çıkartmaya çalışıyoruz. Onları ortaya çıkartmamız için de vitrine, örnek sporcuya ihtiyacımız var. İki devşirme sporcu getirip, onların peşinde koşmayacağız. Onları lokomotif yapacağız. Devşirme sporcularla 2020'de madalya alıp, 2024'te de kendi çocuklarımızla madalya kazanacağız*" (23) şeklinde ifadelerde bulunmuştur.

Farklı ülkelerdeki sporcuların farkına varılması ve devşirme sporcu yöntemiyle Türk milli takımımızda oynamalarında büyük katkısı olan Önder Özbilen, sporcuları Türkiye'yi benimseyip, severek yarışmalarının ilk şart olduğunu belirtmiştir. Ali Kaya, Elvan Abeylegesse ve İlham Özbilen gibi başarılı atletlerin ülkemizin milli takım formasını giymelerinde büyük etkisi olan Özbilen, bu atletlerin aile fertleri ile yakın ilişkilerde olduğunu ve Türk bayrağının değerini ve önemini devşirdiğimiz sporcuların ailelerine de anlattığını belirtmiştir. Devşirdiğimiz sporcuların turist gibi ülkemize gelip gitmediğini aksine ülkemizin örf ve adetlerini öğrenen bizim gibi yaşayan milli sporcular yetiştirmeye önem gösterdiklerini ifade etmiştir (24).

2012 Londra Olimpiyatlarının ardından dönemin A Milli Basketbol Takımımızın antrenörü Karadağ asıllı Bogdan Tanjeviç devşirme sporcuları desteklediğini söylemektedir. Tanjeviç, yaptığı açıklamada sporcu devşirilmesinin günümüzde herkes tarafından yapıldığını başarılı her sporcunun başarıyı getirebileceğini ve Emir Preadic' in de buna güzel bir örnek olduğunu ifade etmiştir. Dönemin Atletizm Federasyonu Başkanı Mehmet Terzi de devşirilen sporcuların branşlarının en iyileri olduğunu, genç sporcularımızın önünü kapatmadıklarını, hatta genç sporcularımız için birer örnek olduğunu dile getirmiştir (25).

Türkiye Atletizm Federasyonu Başkanı Fatih Çintimar Anadolu Ajansına yaptığı bir açıklamada; *"Devşirme sporcularla ilgili ülkemizde yapılan haberlere ve verilen tepkilere verdiği cevap ise müsabakalarda ülkeler, kendi takımlarında yarışan atletlerin ırklarının değil, yarıştığı ülkelerin bayrakları ve kürsüde okunan milli marşlarının önemli olduğu, İtalya, İngiltere ve Fransa gibi ülkelerin 10'dan fazla devşirme sporcu ile bu müsabakalara katıldığını dile getirmiştir. Sömürge devletlerinin sporcuları müsabakaların ardından 2 farklı bayrakla kürsüye çıktığını, önemli olan sporcunun ırkı değil, verilen emek ve kazanılan başarı önemlidir"*(26) ifadelerini kullanmıştır.

2.4.2. Devşirme Sporcuların Türk Sporuna Zararları

Devşirme sporcuların uluslararası arenada ülkemiz adına yarışması, bu durumun nedenlerinden bağımsız olarak değerlendirilecek olursa ülkemiz için endişe edilecek bir durumun olmadığı söylenebilir. Zira uluslararası alanda bizi temsil edecek derecede başarılı olan sporcuların temsil etmek için birçok ülke arasından ülkemizi seçmesi ülkemiz için gurur verici niteliktedir. Ancak bu durumun nedenlerine inildiğinde devşirme sporcuların varlığı ülkemiz açısından pek de güzel bir tablo oluşturmamaktadır.

Zira devşirme sporcuların salt olarak uluslararası arenada başarı kazanmak için yaygınlaşması, ülkemiz için altyapı sorunlarını kabul etmek demektir. Altyapısı, uluslararası alanda başarı kazanacak sporcu yetiştiremeyen ve bunun yerine yabancı sporcuları devşiren bir ülkenin, sporcu yetiştirme konusunda devamlılığı sağlaması gerçeklikten uzak bir durum olarak göze çarpmaktadır.

Ülkemizdeki spor insanlarının birçoğu tarafından, devşirme sporcuların yararlarından ziyade zararlarının daha fazla olduğunu düşünülmektedir. Devşirme sporcuların olumsuz etkilerinden biri kendi sporcularımızda oluşturduğu psikolojik olumsuzluktur. Yerli bir sporcu ne kadar çalışırsam çalışayım yine de para verdikleri bir sporcuyla seçecekler düşüncesine kapılabilmekte ve buda yerli sporcularımızın antrenman yapmamasına ve başarılı olamamasına sebep olabilmektedir. Ülkemizdeki çoğu insan devşirme sporculardan gelen başarılarından mutlu olamadığını, bu ülkede doğmuş bu ülkede yetişmiş sporculardan başarı gelince insanların farklı bir sevinç yaşayabileceği ve insanımıza daha farklı bir gurur verebileceği düşünülmektedir. Fakat devşirme sporcuların sağladığı başarılarla insanlarımız buruk bir sevinç yaşamakta ve devşirme sporcuların kazandığı başarılar ülkemizdeki çoğu insanın milliyetçi duygularına zarar vermekte aynı zamanda spora olan bağlarını zayıflatmaktadır. Çünkü herkes bu ülkede yetişmiş sporculardan başarı gelmesini istemektedir. Devşirme sporcuların ülkemizde yetişmiş genç sporcuların önüne geçerek, gelişimlerini engellediğini ve kendilerini kanıtlamalarının bu durumda çok zor olduğu gerçeğini ortaya çıkarmaktadır.

Ülkemize 1986 yılında Bulgaristan'da yaşanan iç karışıklıktan kurtulmak için aynı zamanda aynı yıl Melbourne' de düzenlenecek olan Dünya Halter Şampiyonasına ülkemiz adına katılmak için Türkiye' ye sığınıp iltica yolu ile gelen Naim Süleymanoğlu Londra Olimpiyatlarının ardından devşirme sporcuların Türkiye adına yarışmaları konusunda üzüntüsü dile getirdi. Naim Süleymanoğlu: *"Ben iltica ederek kendi isteğim ile bu ülkeye geldim. Kimliği ve ırkı ne olursa olsun siyahi bir sporcu ülkemiz adına müsabakalara katıldığı zaman üzüntü duyuyorum. Belli bir seviyeye gelmiş sporcu getirip, ülkemiz için yarıştırmak benim spor anlayışıma uygun değil. Kendi genç ve yetenekli sporcularımıza yatırım yapmamız şart"* (27) diyerek görüşlerini belirtmiştir.

Dönemin Türkiye Masa Tenisi Federasyon Başkanı Kerim Koç Anadolu Ajansına verdiği bir röportajda kendi ülkemizde doğmuş çocuklarımızla bu başarıların

kazanılacağına inandığına, Avrupa şampiyonu olmuş bir devşirme sporcumuz yerine, Avrupa'da ilk 20 ye girmiş bir Türk sporcumuz olması ülkemiz için daha faydalı olacağına değinmiştir. Sonradan Türk pasaportu alıp ülkemiz adına yarışan sporcularda milli ruhumuzun olmadığına değinen Kerim Koç aynı zamanda Çin'den devşirdiğimiz sporcularda farklı bir alışkanlık olduğunu, sürekli telefonlarıyla ilgilendiklerini ve birçok kadın devşirmemizin de çoğu milli müsabakada, Türk bayrağını önemsemediklerinin farkına vardıklarını söylemiştir (28).

Aşık' a göre uluslararası müsabakalarda Türkiye adına yarışan Türk atletlerin çoğunun Türk olmadığını, Türk Milli Takımı'nda farklı ülkelerden devşirdiğimiz atletlerin yarıştığını, Türkiye adına yarışan atletlerin aralarında Türk atletlerin yok denecek kadar az olduğunu, fakat isminin Türk Milli Takımı olduğunu, yarışlarda madalya kazanan ülkesine alay konusu olduğumuzu ifade etmiştir. Aşık, bir süre doping' te şampiyon olduğumuzu bu aralar ise devşirme sporcu şampiyonu olduğumuzu ifade etmiştir (29).

Devşirme sporcularımızla kazandığımız başarılarla çok sayıda vatandaşımız tepki göstermekte, bazı vatandaşlarımız da işin kolayına kaçarak devşirme sporcuları göklere çıkarmaktadırlar. Yüzlerce devşirme sporcuya çoğu federasyon ve bakanlık, çok büyük yatırımlar ile katkı sağlamaktadır. Devşirme sporculara yapılan bu masrafları ve onlara verilen yüklü miktarları bizim gençlerimize verilse ve kendi ülkemizde doğmuş sporcularımıza bu imkânlar tanınsa, çok kısa zamanda hepsi başarılarının zirvelerinde olacak, en kısa sürede başarılarının meyvelerini fazlasıyla alacaklarını söylemiştir (30).

Talimciler' e göre atletizmden masa tenisine kadar çok sayıda sporcu devşirdik. Ne yazık ki Olimpiyatlara katıldığımız sporcuların çoğu kendi ülkemizde doğan sporcular değil. Devşirme sporcularla kısa süre içerisinde madalya kazanılacağını fakat bir yerden sonra bu sistemin tıkanacağı dile getiren Talimciler, daha önce Halter ve Atletizm gibi branşlarda devşirme sporcular ile kazanılan başarıların şu an olmadığını, devşirme sporcularla başarının bir yere kadar gideceğini belirtti (31).

2.5. Devşirme Sporcuların Türkiye ve Milli Takımlar ile İlgili Görüşleri

Türk vatandaşı olduktan sonra amacı sadece para kazanmak veya başarı elde etmek olmayan, aynı zamanda Türk gibi yaşayan ve kültürümüzü benimseyip bizden biri olan devşirme sporcularımız bulunmaktadır.

Aslen Kenyalı olan uzun mesafe koşucumuz Milli Atlet Ali Kaya, kendi ülkesinde keşfedildiğini ve kariyerinin ilk profesyonel yarışına milli takımımızla birlik çıktığını belirtmiştir. Milli formayla birlikte kendini çok mutlu olduğunu, ülkemizin bayrağını en üst yerlerde dalgalandırmak istediğini, terinin son damlasına kadar mücadele edeceğini belirtti. Ali Kaya aynı zamanda kendisini devşirme olarak görmediğini, Türkiye’ de yeniden doğan biri olduğunu ve askerlik görevini yapmak istediğini söylemiştir (32).

400 Metre Engelli koşucusu Yasmin Copello Escobar, TRT Spor’ a verdiği röportajında 2014 yılından bu yana Türk Bayrağını gururla taşıdığını, Türk olduktan sonra hayatının tamamen değiştiğini ifade eden Copello, bir anısında ise havaalanında cüzdanını düşürdüğünü ve birinin cüzdanı getirip kendisine teslim ettiğini ve yeniden Türk olduğu için sevinç duyduğunu dile getirmiştir (33). Copello başka bir röportajında ise *"Ben Atatürk hayranı birisiyim. Havana'daki Atatürk büstünü ziyaret eder, ona bakarak oyunlar oynardım. Nasıl bir lider olduğunu küçük yaşta öğrendim. Daha sonra Türkiye serüvenim başladığında Atatürk sevgisi, Türkiye sevgisine dönüştü. Artık Küba kimliği ile anılmak istemiyorum. Sadece orada doğdum. Ben Türk kimliği ile anılmak istiyorum. Yarışlarda Türk bayrağını göndere çektirip, İstiklâl Marşı'nı okutmak en büyük gururum oluyor"*(34) ifadelerini kullanmıştır.

Kenya doğumlu olan orta mesafe atleti Milli sporcu İlham Özbilen kendisini devşirme sporcu olarak nitelendirmediğini ve yurtdışında doğmuş bir Türk sporcusu olduğunu belirtmiştir. Türk milli takımını seçtiği zaman herhangi bir baskı altında olmadığını söyleyen Özbilen, Türkiye’ deki yarışların kıran kırana geçtiğini ve yarışırken çok mutlu olduğunu dile getirmiştir (32). Türk olmanın nasıl bir öneme sahip olduğunu bildiğini söyleyen İlham Özbilen *"Bayrağımızda bulunan kırmızı rengin, bayrak uğruna canını veren şehitlerimizin kanı olduğunu söyleyerek, taşıdığı formanın büyük sorumluluk gerektirdiğini belirterek, sürekli başarılı olmasının mümkün olmayacağını fakat her şartta ülkemize saygı, sadakat ve disiplin içerisinde sporunu gerçekleştireceğini"* (32) dile getirmiştir.

Azerbaycan asıllı Türk atlet Ramil Guliyev, Türkiyede atletizm’ e büyük destek verildiğini ifade etti. Guliyev, başka bir ülkeden gelip Türkiye adına yarışacak olan sporcuların aynı zamanda Türkçeyi öğrenmeleri gerektiğini, burada yaşamaları ve buranın kültürünü benimsemelerinin gerektiğini düşünmektedir. Eğer sadece yarışmak

için Türkiye' ye geliyorlarsa ülkeyi reklam amaçlı kullanmış olacağını ve bunun da Türk sporuna zarar vereceği kanısında olduğunu belirtmiştir (35).

Gürcü asıllı Milli okçu Natalia Nasaridze *“Sovyet’ler de meydana gelen sorunların kendi Milli takımlarına da sorunlara yol açtığını, Sovyetler Milli Takımı dağıldığında, büyük hedeflerinin olduğu okçuluk branşını bırakacağını düşündüğünü, ancak düşündüğü gibi olmadığını belirtmiştir. Türk Milli Takımının kapılarını kendisine aralayarak, umutlarının bittiği yerde yardımına yetiştiğini ve Türkiye’de hedeflerini gerçekleştirdiği bir spor geçmişine imza attığını”* (32) ifade etmiştir. Milli okçu, bu durumdan çok memnun olduğunu, takım arkadaşlarının kendisine yeterince yardımcı olduklarını ve Türkçe’ yi de kampta öğrendiğini dile getirmiştir. Uluslararası organizasyonlarda eski takım arkadaşlarıyla karşı karşıya geldiğini söyleyen Nasaridze, onlarla maçtan önce arkadaşça tokalaştığı ama müsabaka zamanında rakip olarak gördüğünü dile getirmiştir (32).

Rus asıllı voleybolcu Milli sporcumuz Natalia Hanikoğlu, Türkiye’ ye geldiğinden bu yana çok sıcak karşılandığını, hiçbir zaman yabancılık çekmediğini, Milli takımdaki tek devşirme kontenjanının kendisi için kullanıldığını ve başarılı bir spor hayatının olduğunu ifade etmiştir. Rus Milli takımının çok iyi olduğu zamanlar Türk Milli takımında yer alıp Rus Milli takıma karşı mücadele eden Hanikoğlu, o maçın kendisi için çok farklı olduğu ve bunu çocuklarına anlatacağını ifade etmiştir (32).

2.6. Türkiye’ de Sporcu Devşirilmesinin Nedenleri

Türkiye’de çeşitli sebeplerden dolayı sporcu devşirilmektedir. Sporcu devşirmemizin sebepleri yetenek seçimindeki eksiklerimiz, antrenörlerin tecrübesizliği, çabuk başarı isteği, doğru plan yapamamak, kendi sporcularımıza yeterli eğitimin verilmemesi ve sporun hayatımızın bir parçası olmamasıdır.

Gençlerin, okullarında doğru düzgün spor ekipmanları, yüzme havuzu, kapalı spor salonları ve futbol sahaları yok. Spor hayatımızın içinde bir nebze olsa bile, gerçekte hayatımızın bir parçası olmadığı, Türkiye’de sporun iki şekilde yapıldığı, birincisi devşirme, ikincisi ödül boyutuyla geliştirilmeye çalışıldığı, ayrıca Türkiye’deki ödül yönetmeliği dünyanın birçok yerinde olmadığını, kazanılan madalya karşılığında ise çok fazla maddi ödül veren bir ülke (31) olduğumuzu söyleyebiliriz.

2.6.1. Yetenek Seçimi ve Yönlendirme

İngilizce’ de “talent” ve “ability” anlamına yetenek kelimesi, Türkçe’ de kabiliyet ve yapabilme durumu biçiminde tanımlanabilir. “Yetenekli” kelimesi ise belli bir tarafa yönelmiş, standart değer ölçülerinin üstünde, ancak tam anlamıyla uygun duruma gelmemiş ve gelişime açık olmak anlamına gelmektedir. “Sporda yetenek” terimi ise, doğuştan gelen veya sonradan kazanılan davranış durumları neticesinde spor alanında verim alabilmek amacıyla özel veya üst düzey yetkinliğe sahip olan kişileri kapsamaktadır (36).

Yapılan çeşitli araştırmalar sonucunda sporda istenilen başarıların kazanılabilmesi açısından, çocukluk döneminde spor faaliyetlerine başlamanın gerektirdiği sonucuna varılmıştır. Bu sebepten dolayı gelişmişlik düzeyi yüksek ülkelerin odak noktaları çocukluk dönemi spor etkinlikleri olmuştur. Çünkü çocukların antrenman çeşitlerinin kendine has bazı özellikler barındırmaktadır (37).

Ülkemizde spor konusunda üst düzey başarıyı yakalayabilmek, gençlerimizin spora erken yaşlarda yönlendirmeleriyle gerçekleşebilecektir. Çocukların ve gençlerin kendileri için verimli olabilecek uygun zamanda en yüksek şekilde verim alacakları spor branşlarına yönlendirilmesi ülkemizin spor geleceği açısından önemli konuların en başında gelmektedir. Bu sebeple çocukların küçük yaşlarda, başarılı olabilecekleri spor branşına yönlendirmek çok önemli bir etkidir (38).

Farklı kitlelerin spora yönlendirilmesi; çoğu ülkenin spor politikalarının bir sonucudur. Yaygın spor programları sadece genel toplum sağlığını sağlama, bireylerin yaşam kalitesini artırma, serbest zaman faaliyetleri değerlendirme amaçlarıyla değil, aynı zamanda kaliteli sporcuların yetişmesi ve genç yaşta yeteneklerin keşfedilmesi amacıyla profesyonelleşmiş spora hizmet etmektedir (36).

Ülkeler isimlerini uluslararası organizasyonlarda duyurmak için çeşitli yöntemlere başvurmaktadır. Birinci genç yaşta sporcuların keşfedilip, antrenmanlarla geliştirilmesi, ikicisi ise sporcu devşirmektir. Ülkeler çeşitli yöntemlerle genç sporcuları keşfetmek için farklı yetenek seçimi yöntemlerini kullanmaktadırlar. Yetenek seçimi bazı amaçlar doğrultusunda yapılmaktadır:

- Başarılı sporcuları seçmek,
- Gelişim dönemindeki çocukların kendilerine uygun spor branşına yönlendirmek,

- Başarılı oldukları branşlarda en iyi sporcu olmalarını sağlamak,
- Uluslararası organizasyonlarda kendi ülkeleri adına madalyalar kazandırmaktır.

Üst düzeyde, sportif güce ve sporda başarıya ulaşabilmek için, yetenekli sporcuların doğru branşlara yönlendirilmesi için zamanında ve doğru şekilde seçilerek uzun vadeli ve sistematik bir çalışma yapmak zorunludur. Her spor branşında antrenmanlara başlama yaşı, ilk başarılarını alacakları zaman, optimal ve en iyi başarı yaşları, bazı araştırmalarda ortaya konmuştur. Bu nedenlerden dolayı, sporda yetenek seçiminin erken zamanda ve doğru branş secimi yapılması, başarının sürekliliği ve yüksek verimliliğe ulaşmak için oldukça önemlidir (39).

Çocukların kendi yeteneklerine göre uygun şekilde seçilebilmesi sağlık, antropometrik ölçümler, biyometrik nitelikler, genetik, iklim, spor yapabilme imkanları, ve spor uzmanların varlığı gibi bazı ölçütlere bağlıdır (38). Yetenekli sporcuları uygun zamanda keşfetmek hem sporcular hem antrenörler hem de ülkemiz açısından oldukça büyük bir öneme sahiptir. Ülkemizin, uluslararası arenada kendisini temsil edecek başarılı sporcuları yetiştirmesi için öncelikle altyapı çalışmalarını yoğunlaştırması gerekmektedir.

Sevim' e göre yetenek seçimini üç aşamadan oluşmaktadır:

Birinci Aşama: Yapılan spor branşının, spora başlama yaşına uygun çocuklar ve gençlerin antrenman yapabilmesi için şartlar hazırlanır. İlk yetenek seçiminin temel dayanağı ise, okul öncesinde başlaya, okulda devam eden ve okul dışında yapılan sporsal faaliyetlerdir. Bu sebeple, okuldaki yöneticiler ve beden eğitimi öğretmenleri öğrenciler için çeşitli spor imkanları üretmelidir. Bu sporcuların seçiminde, belli bir spor branşına yönlendirmek yerine, öncelikle genel spor yeteneği değerlendirilir. Daha sonra, gerçekleştirilen faaliyetlerle hangi spor dalı için yeteneğinin olup olmadığı saptanır. Belirlenen branşta spora başlayan çocuk için ön, ara ve son değerlendirmeler yapılır.

İkinci Aşama: Bu aşamada sporsal faaliyetler, okul faaliyetleri ile birlikte, belli bir düzeyde gelişim antrenmanlarıyla devam edilir. Çocuğa performansa yönelik farklı antrenman metotları uygulanarak;

(1) Seçmiş olduğu branşta yeterli yeteneklere sahip olup olmadığı belirli yöntemlerle belirlenir.

(2) Performansını ne ölçüde geliştirme ve hangi hızda ilerlemediğini belirler. Seçilen sporcu, daha az yeteneklilerle, performansını daha hızlı ve belirgin şekilde yükseltir. Seçtiği branşa ait teknik hareketleri çabuk öğrenir ve geliştirir. Taktik anlayışı daha iyi seviyeye gelmiştir.

(3) Seçtiği branşta yüksek verimlilik için uygun olup olmadığı ve yeterli spor geçmişine sahip olup olmadığı saptanır.

Üçüncü Aşama: Yüksek düzey ve profesyonel antrenmanlar yapabilmek amacıyla seçim yapılır. Bu seçim kriterlerinden en önemlisi ise, yetenekli sporcunun yarışmalarda ortaya koyduğu performansın kalitesidir. Doğuştan gelen özellikleri, taktik, teknik ve psikolojik durumu bu performansı düşüren veya yükselten etkenlerdir.

Her üç aşama, uzun vadeli bir antrenman sürecini içeren, bu aşamaların birbirinin ön şartları olacak biçimde düzenlenmeli ve bu yeteneklerin gelişimi için gerekli bütün tedbirler alınmalıdır. Özetle; Sporda, yetenek seçmek ve bu yetenekleri geliştirmek, bütün spor branşları için uzun vadeli ve çok iyi hazırlanmış bir programı, bilimsel gerçeklere dayalı kaliteli bir çalışmayı gerektirmektedir (39).

2.6.2. Çabuk Başarı İsteği

Sabırlı olmak yerine, ülkemizin adını çabuk bir şekilde uluslararası organizasyonlarda hep en üstlerde görmek istemekteyiz. Ülke olarak her alanda başarılı olmak için çalışmaktayız. Spor, ekonomi, siyaset gibi çoğu alan için bu durum geçerlidir. Oysa başarı hemen olacak bir şey değildir. Başarı, sabrın bir sonucudur. Bunun bilincinde olmak ve bundan sonra atacak adımlarımızı ona göre atmamız gerekmektedir.

Günümüzde spor alanında rekabetçi bir ortam vardır. Sporculardan istenilen başarı düzeyi her zaman en iyi olmaları şeklindedir. Sporun kalıtımsal, çevresel ve sosyal etkilerinin yanında psikolojik etkileri de çoğu bilimsel ve bilimsel olmayan kaynaklarda belirtilmektedir (40).

Sporun uluslararası barış, dostluk ve kardeşlik nitelikleri ile ülkelerin ekonomisine katkıları vardır. Günümüzde sporda kazandığımız uluslararası başarılar, toplumumuzun günlük hayatında ve moral düzeylerinde büyük öneme sahip olmuş, spora çok önemli bir boyut kazandırmıştır (41).

2012 Londra Olimpiyatlarından sonra Ahmet Talimciler, sporcu sayısı bakımından çok fazla sporcu ile turnuvaya katıldığımızı, kısa vadede başarı istediğimizden dolayı bazı şeyleri gerçek anlamda başaramadığımızı, sporda başarının hemen gelmesini istediğimizi ve bu sebepten dolayı, genç yaşta sporcularımızı yetiştirmek yerine devşirme sporcu sistemine başvurduğumuzu ifade etmiştir (31).

Antrenman, beslenme, dinlenme gibi her dikkat etsek bile çocuklarımızın belli bir süre içerisinde yetişeceği bilincinde olmamız gerekir çünkü sporda başarı sabır isteyen bir konudur. Hedeflerimiz ne kadar büyürse bizim bir o kadar sabırlı olmamız ve bunun bilinciyle çalışmamız gerekmektedir. Antrenmanlar devam ederken sporcuların yapamayacağım, başarılı olamayacağım duygusuna kapılsalar bile, başarının, büyük emekler gerektirdiğini ve başarısız denemelerin toplamı olduğu bilinmelidir.

3. MATERYAL METOT

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma betimsel bir çalışma olup, nitel araştırma yöntemlerinden (42) durum çalışması yöntemi kullanılmıştır.

3.2. Veri Toplama Araçları

Çalışmada verilere ulaşmak için akademik makaleler, yapılmış tezler, resmi belgeler, resmi kurumların internet sayfaları, spor federasyonlarının yayınları, ulusal basın ve alan ile ilgili kitaplar incelenmiştir.

3.3. Verilerin Analizi

Yapılan çalışmada nitel analiz tekniklerinden betimsel analiz ve içerik analizi uygulanmıştır.

3.4. Etik Kaygılar

Tez konusunun belirlenmesi aşamasında T.C. İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nden çalışma izni alınmıştır. Etik kaygıların giderilmesi için ise T.C. İnönü Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan çalışma izni alınmıştır.

4.BULGULAR

4.1. Türk Sporundaki Devşirme Sporcular ve Branşları

Ülkemizde son zamanlarda devşirme sporcu sayıları artmaktadır. Bunun sebebi ise alt yapımızdan yetenekli ve kaliteli sporcuları yetiştirmediğimiz ve uluslararası organizasyonlardaki çabuk başarı isteğimizdir. Kendi sporcularımızı yetiştiremediğimiz için umudu başka milletlerin sporcularını kendi milletimiz adına yarıştırmakta bulmaktayız. Bir grup spor adamı devşirme sporcu yerine kendi sporcularımızı yetiştirmemiz gerektiğini savunurken, diğer grup ise devşirme sporcularla başarıya daha kolay ulaşacağımıza ve o sporcularında bizim gibi Türk olduğunu savunmaktadırlar. Bu bölümde özellikle futbol, basketbol ve atletizm gibi branşlarda sayıları gittikçe artan devşirme sporcular hakkında bilgi verilecektir.

Tablo 4.1. Bazı Spor Branşlarına Ait Türk Devşirme Sporcu Tablosu (43).

Türk Olduktan Sonraki İsmi	Spor Branşı	Türk Olmadan Önceki İsmi	Uyuşuğu
Scottie Wilbekin	Basketbol	Scottie Wilbekin	ABD
Shein Larkin	Basketbol	Shein Larkin	ABD
Kuanitra Holingsvorth	Basketbol	Quanita Holingsvorth	ABD
Ali Muhammed	Basketbol	Bobby Dixon	ABD
Lara Sanders	Basketbol	Latoya Sanders	ABD
Emir Predzic	Basketbol	Emir Predžič	Bosna-Hersek
Selim Yaşar	Güreş	Koloy Kortoev	Rusya
Elif Jale Yeşilırmak	Güreş	Yuliya Rekvava	Rusya
Batuhan Gözgeç	Boks	Botijor Ahmedov	Özbekistan
Kayra Sayit	Judo	Ketty Mathé	Fransa
Mikail Özerler	Judo	Mihael Žgank	Slovenya
Bekir Özlü	Judo	Betkil Şukvani	Gürcistan
Lasma Leipa	Kano	Lasma Leipa	Letonya
Natalia Nasaridze	Okçuluk	Natalia Nasaridze	Gürcistan
Natalia Hanikoğlu	Voleybol	Natalia Gonçarova	Rusya
Melek Hu	Masa Tenisi	Hou Mei Ling	Çin
Cem Zeng	Masa Tenisi	Zheng Changgong	Çin
Bora Vang	Masa Tenisi		Çin
Ahmet Li	Masa Tenisi	Li Liangfu	Çin
Şirin He	Masa Tenisi		Çin
Viktoriya Zeynep Güneş	Yüzme	Solntseva	Ukranya
İskender Başlavov	Yüzme		Beyaz Rusya
Ekaterina Avromova	Yüzme	Ekaterina Avromova	Bulgaristan
Demir Atasoy	Yüzme	Dimitri Çerkasov	Ukranya

Tablo 4.1.'in devamı

Türk Olduktan Sonraki İsmi	Spor Branşı	Türk Olmadan Önceki İsmi	Uyruğu
Yasmani Copello Escobar	Atletizm	Yasmani Copello Escobar	Küba
Yasemin Can	Atletizm	Vivian Jemutai	Kenya
Tuna Köstem	Atletizm	Tatyana Polnova	Rusya
Tarık Langat Akdağ	Atletizm	Patrick Kipkirui Langat	Kenya
Şeref Osmanoğlu	Atletizm	Şerif El-Şerif	Ukranya
Svetla Sınırtaş	Atletizm	Svetla İvanova Mitkova	Bulgaristan
Sultan Haydar	Atletizm	Chaltu Girma Meshesha	Etiyopya
Ramil Guliyev	Atletizm	Ramil Guliyev	Azerbaycan
Polat Kemboi Arıkan	Atletizm	Paul Kipkosgei Kombei	Kenya
Oksana Mert	Atletizm	Oksana Andrusina	Rusya
Nora Güner	Atletizm	Nora İvanova	Bulgaristan
Mirela Renda	Atletizm	Mirela Dulgheru	Romanya
Meryem Erdoğan	Atletizm	Mariam Tanga	Etiyopya
Meryem Akdağ	Atletizm	Miriam Jepchirchir Maiyo	Kenya
Mert Girmalegesse	Atletizm	Shimelis Girma Legese	Etiyopya
Karin Melis Mey	Atletizm	Karin Mey	Güney Afrika
Kaan Kigen Özbilen	Atletizm	Mike Kipruto Kigen	Kenya
Jak Ali Harvey	Atletizm	Jacques Harvey	Jameika
İlham Tanui Özbilen	Atletizm	William Biwott Tanui	Kenya
Emre Zafer Barnes	Atletizm	Winston Barnes	Jameika
Elvan Abeyelegesse	Atletizm	Hewan Abeye	Etiyopya
Ebru Kavaklıoğlu	Atletizm	Yelena Kopitova	Rusya
Aras Kaya	Atletizm	Amos Kibitok	Kenya
Anzhela Kinet	Atletizm	Anjela Atreşçenko	Beyaz Rusya
Ali Kaya	Atletizm	Stanley Kiprotich Mukche	Kenya
Alemitu Bekele	Atletizm	Alemitu Bekele	Etiyopya

Dünyada, çoğu ülke tarafından gerçekleştirilen devşirme sporcu yönteminin örnekleri ülkemizde de bulunmaktadır. Ülkemizde yaklaşık olarak 6 bin 500 lisanslı devşirilmiş sporcu bulunmakta ve devşirilen sporcuların yaklaşık 800 devşirme sporcu aktif spor hayatlarına devam etmektedir (24).

4.2. Ülkemizde Forma Giymiş Devşirme Futbolcular

Tablo 4.2. Sonradan Türk olmuş devşirme futbolcular.

Türk Olmadan Önceki İsmi	Branşı	Türk Olduktan Sonraki İsmi	Uyruğu
Didier six	Futbol	Dündar Siz	Fransa
İlie Datçu	Futbol	İlyas Datça	Romanya
Xhevat Prekazi	Futbol	Cevad Prekazi	Kosova
Jay Jay Okocha	Futbol	Muhammed Yavuz	Nijerya
Uche Okechukwu	Futbol	Deniz Uygur	Nijerya
Detlef Müller	Futbol	Metin Mert	Almanya
Roman Dobrowski	Futbol	Kaan Dobra	Polonya
Richard Kingston	Futbol	Faruk Gürsoy	Gana
Mirko Mirkoviç	Futbol	Mert Meriç	Sırbistan
Joao Batista	Futbol	Mertol Karatay	Brezilya
Elvir Baljiç	Futbol	Elvir Baliç	Bosna-Hersek
Fernand Coulibaly	Futbol	Muhammed Doğan	Mali
Sead Halilagic	Futbol	Sead Dost	Sırbistan
Marco Aurelio	Futbol	Mehmet Aurelio	Brezilya
Marcio Nobre	Futbol	Mert Nobre	Brezilya
Colin Kazım Richards	Futbol	Kazım Kazım	Birleşik Krallık
İbrahima Yattara	Futbol	İbrahim Üçüncü	Gine
Wederson	Futbol	Gökçek Vederson	Brezilya
Allum Buker	Futbol	Ali Uyanık	Kamerun
Gustave Bebbe	Futbol	Alper Aydın	Kamerun
Tita	Futbol	Melih Gökçek	Brezilya
Youla	Futbol	Süleyman Yula	Gine
Pini Felix Balili	Futbol	Atakan Pini Feliks Balali	İsrail
Rafael Marques Mariano	Futbol	Rafet El	Brezilya
Ayman Mohamed Abdelaziz	Futbol	Ayman Aziz	Mısır
Fran Sergio Bastos	Futbol	Ferhat Bastos	Brezilya
Abdel Zaher El Saka	Futbol	El Saka	Mısır
Gochopetkov Guintchev	Futbol	Mert Guintchev	Bulgaristan
Pierre Esser	Futbol	Cengiz Dülgeroğlu	Almanya
Fahrudin Ömerovic	Futbol	Fahrettin Ömerli	Bosna-Hersek

Cevad Prekazi (Xhevat Prekazi)

Cevad Prekazi, 18 Ağustos 1957 tarihinde Kosovanın Mitroviçe şehrinde doğmuştur. Ülkemizde Galatasaray ile başarılı bir futbol hayatı geçiren Cevad Prekazi, Arnavut asıllı bir Kosovalı futbolcudur. Prekazi hem Türk hem Sırp vatandaşıdır (44).

Şekil 4.1. Cevad Prekazi (44).

Mert Nobre (Marcio Nobre)

Mert Nobre, 6 Kasım 1980 tarihinde Brezilya'da doğmuştur. Ülkemizde Fenerbahçe, Beşiktaş, Erzurum Spor gibi takımlarda futbol oynamıştır. Nobre, 2006 yılında Türkiye Cumhuriyeti pasaportu almış ve adını Mert Nobre şeklinde değiştirmiştir. Türk Milli Takımında oynamak istediğini belirtmesine rağmen henüz millî futbol takımımızda forma şansı bulamamıştır (45).

Şekil 4.2. Şekil Mert Nobre (45).

Gökçek Vederson (Wederson)

Gökçek Vederson 1981 tarihinde Brezilya’da doğmuştur. Ülkemizde Osmanlı Spor Futbol Kulübü, Fenerbahçe, Bursa Spor, Mersin İdman Yurdu, Adana Demir Spor gibi takımlarda oynamıştır. Vederson 2007 yılında Türk pasaportu almıştır. Vederson ismini Ankara Spor’ un onursal başkanı olan Melih Gökçek’ ten almıştır. Türk Milli Takımında forma şansı bulamamıştır (46).

Şekil 4.3. Şekil Gökçek Vederson (46).

Deniz Uygur (Uche Alozie Okechukwu)

Uche Alozie Okechukwu 27 Eylül 1967 tarihinde Nijerya’ nın Lagos şehrinde doğmuştur. Ülkemizde Fenerbahçe ve İstanbul Spor da forma giymiştir. Türk vatandaşı olduktan sonra Deniz Uygur ismini almıştır. Milli takımda forma şansı bulamamıştır (47).

Şekil 4.4. Deniz Uygur (47).

İbrahim Üçüncü (İbrahima Yattara)

İbrahima Yattara 3 Haziran 1980 tarihinde Gine’ de doğmuştur. Ülkemizde ismini Trabzon Spor ve Mersin İdman Yurdunda forma giymiştir. Türkiye beş yıldan fazla kalan Yattara Türk olma hakkı kazanmış ve başvuru yapmıştır. Başvurusu ilk önce kabul edilmeyen Yattara daha sonra 29 Ekim 2010 tarihinde Türk vatandaşı olmuştur. Türk Vatandaşı olduktan sonrada Milli Takımda forma şansı bulamamıştır (48).

Şekil 4.5. İbrahim Üçüncü (48).

Mehmet Aurelio (Marco Aurelio)

Türk vatandaşlığına geçmeden önceki ismi Marco Aurelio Brito Dos Prazeres, 15 Aralık 1977 tarihinde, Brezilya'da doğmuştur. 1.78 boyunda ve 75 kg ağırlığında Brezilya doğumlu Türk futbolcudur. 2001-2002 futbol sezonunda Rio Bölgesel Lig takımlarından biri olan Olaria' dan düşük bir ücret karşılığında Trabzonspor'a transfer olunmuştur. Fakat diğer futbolculardan farklı olarak Türkiye' de istikrar sağlayarak ülkemizde uzun yıllar forma giymiştir. İki sezon Trabzonspor' da forma giymesinin ardından 2003-2004 yıllarında Trabzonspor takımından ayrılıp, üç yıllığına sözleşme yaparak Fenerbahçe Spor Kulübüne transfer olmuştur. 2006 yılında Türk pasaportu almıştır. Kurallara göre Brezilya Milli Takımında forma giymediği için Türk Millî Takımında oynayabilmesinin mümkün olduğundan milli takımıza Fatih Terim tarafından davet edildi. Milli formayla ilk maçına Lüksemburg karşısında çıkmıştır. Milli takımımızda ise kariyerinin ilk golünü 12 Eylül 2007 tarihindeki Macaristan maçında atmıştır (49). Milli takımımıza 2006-2011 yıllarında hizmet vermiştir. 37 kez Milli takım forması giymiştir.

Şekil 4.6. Mehmet Aurelio (49).

Tablo 4.3. Mehmet Aurelio' nun oynadığı Milli maçlar (50).

AVRUPA ŞAMPİYONASI 2012 GRUP ELEME	TÜRKİYE	1-3	ALMANYA	7.10.2011	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2012 GRUP ELEME	ALMANYA	3-0	TÜRKİYE	8.10.2010	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2012 GRUP ELEME	TÜRKİYE	3-2	BELÇİKA	7.09.2010	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2012 GRUP ELEME	KAZAKİSTAN	0-3	TÜRKİYE	3.09.2010	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	2-0	ROMANYA	11.08.2010	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	2-0	HONDURAS	3.03.2010	A Milli
DÜNYA ŞAMPİYONASI 2010 GRUP ELEME	TÜRKİYE	1-2	İSPANYA	1.04.2009	A Milli
DÜNYA ŞAMPİYONASI 2010 GRUP ELEME	İSPANYA	1-0	TÜRKİYE	28.03.2009	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	1-1	FİLDİŞİ SAHİLİ	11.02.2009	A Milli
ÖZEL MAÇ	AVUSTURYA	2-4	TÜRKİYE	19.11.2008	A Milli
DÜNYA ŞAMPİYONASI 2010 GRUP ELEME	ESTONYA	0-0	TÜRKİYE	15.10.2008	A Milli
DÜNYA ŞAMPİYONASI 2010 GRUP ELEME	TÜRKİYE	2-1	BOSNA-HERSEK	11.10.2008	A Milli
DÜNYA ŞAMPİYONASI 2010 GRUP ELEME	ERMENİSTAN	0-2	TÜRKİYE	6.09.2008	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	1-0	ŞİLİ	20.08.2008	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 FİNALLERİ	ALMANYA	3-2	TÜRKİYE	25.06.2008	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 FİNALLERİ	TÜRKİYE	3-2	ÇEK CUMHURİYETİ	15.06.2008	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 FİNALLERİ	İSVİÇRE	1-2	TÜRKİYE	11.06.2008	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 FİNALLERİ	PORTEKİZ	2-0	TÜRKİYE	7.06.2008	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	2-0	FİNLANDİYA	29.05.2008	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	1-0	SLOVAKYA	20.05.2008	A Milli
ÖZEL MAÇ	BELARUS	2-2	TÜRKİYE	26.03.2008	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	0-0	İSVEÇ	6.02.2008	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 GRUP ELEME	TÜRKİYE	1-0	BOSNA-HERSEK	21.11.2007	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 GRUP ELEME	NORVEÇ	1-2	TÜRKİYE	17.11.2007	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 GRUP ELEME	TÜRKİYE	0-1	YUNANİSTAN	17.10.2007	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 GRUP ELEME	MOLDOVA	1-1	TÜRKİYE	13.10.2007	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 GRUP ELEME	TÜRKİYE	3-0	MACARİSTAN	12.09.2007	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	0-0	BREZİLYA	5.06.2007	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 GRUP ELEME	BOSNA-HERSEK	3-2	TÜRKİYE	2.06.2007	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 GRUP ELEME	TÜRKİYE	2-2	NORVEÇ	28.03.2007	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 GRUP ELEME	YUNANİSTAN	1-4	TÜRKİYE	24.03.2007	A Milli
ÖZEL MAÇ	GÜRCİSTAN	1-0	TÜRKİYE	7.02.2007	A Milli
ÖZEL MAÇ	İTALYA	1-1	TÜRKİYE	15.11.2006	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 GRUP ELEME	TÜRKİYE	5-0	MOLDOVA	11.10.2006	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 GRUP ELEME	MACARİSTAN	0-1	TÜRKİYE	7.10.2006	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 GRUP ELEME	TÜRKİYE	2-0	MALTA	6.09.2006	A Milli
ÖZEL MAÇ	LÜKSEMBURG	0-1	TÜRKİYE	16.08.2006	A Milli

Colin Kazım (Colin Kazım Richards)

Colin Kazım ya da Kazım Kazım 26 Ağustos 1986 tarihinde İngiltere'nin Londra kentinde dünyaya gelmiştir. Türk Millî Futbol Takımının formasını ilk defa, Ünal Karaman'ın daveti üzerine 24 Mart 2007 tarihinde İsviçre U-21 takımına karşı giymiştir. A Millî Takımda ise ilk kez, teknik direktör Fatih Terim aracılığı ile 5 Haziran 2007 tarihinde Brezilya'ya karşı forma giymiştir. Türkiye adına U-21 formasını 2007 yılında 5 defa giymiş 1 gol kaydedebilmiştir. Sadece 1 kez A2 Milli Futbol Takımında ter dökmüştür. 2007 yılından bu zamana kadar Türkiye A Milli takımı ile katıldığı turnuva; 2008 yılında gerçekleştirilen Avrupa Futbol Şampiyonası'dır. Kazım Kazım ülkemiz ile 2008 yılında düzenlenen Avrupa Futbol Şampiyonasında üçüncü olmamıza katkı sağlamıştır. Milli Takım ile 30 maça çıkmıştır. İlk golünü 10 Ağustos 2011'de Estonya'ya karşı atmıştır (51).

Şekil 4.7. Kazım Kazım (51).

Tablo 4.4. Colin Kazımın Türki Milli Takımında oynadığı maçlar (52).

ÖZEL MAÇ	LÜKSEMBURG	1-2	TÜRKİYE	31.03.2015	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2016 GRUP ELEME	HOLLANDA	1-1	TÜRKİYE	28.03.2015	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2012 PLAY OFF	HIRVATİSTAN	0-0	TÜRKİYE	15.11.2011	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2012 GRUP ELEME	TÜRKİYE	1-0	AZERBAYCAN	11.10.2011	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2012 GRUP ELEME	TÜRKİYE	1-3	ALMANYA	7.10.2011	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2012 GRUP ELEME	TÜRKİYE	2-1	KAZAKİSTAN	2.09.2011	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	3-0	ESTONYA	10.08.2011	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2012 GRUP ELEME	BELÇİKA	1-1	TÜRKİYE	3.06.2011	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	0-0	GÜNEY KORE	9.02.2011	A Milli
ÖZEL MAÇ	HOLLANDA	1-0	TÜRKİYE	17.11.2010	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2012 GRUP ELEME	KAZAKİSTAN	0-3	TÜRKİYE	3.09.2010	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	2-0	ROMANYA	11.08.2010	A Milli
ÖZEL MAÇ	AMERİKA BİRLEŞİK DEV	2-1	TÜRKİYE	29.05.2010	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	2-0	KUZAY İRLANDA	26.05.2010	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	2-1	ÇEK CUMHURİYETİ	22.05.2010	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	2-0	HONDURAS	3.03.2010	A Milli
DÜNYA ŞAMPİYONASI 2010 GRUP ELEME	TÜRKİYE	2-0	ERMENİSTAN	14.10.2009	A Milli
DÜNYA ŞAMPİYONASI 2010 GRUP ELEME	BELÇİKA	2-0	TÜRKİYE	10.10.2009	A Milli
DÜNYA ŞAMPİYONASI 2010 GRUP ELEME	TÜRKİYE	4-2	ESTONYA	5.09.2009	A Milli
ÖZEL MAÇ	UKRAYNA	0-3	TÜRKİYE	12.08.2009	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	2-0	AZERBAYCAN	2.06.2009	A Milli

Tablo 4.4. 'ün devamı

Organizasyon Türü	Ev Sahibi Takım	Skor	Misafir Takım	Tarih	Müsabaka Kategorisi
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	1-1	FİLDİŞİ SAHİLİ	11.02.2009	A Milli
	AVUSTURYA	2-4	TÜRKİYE	19.11.2008	A Milli
DÜNYA ŞAMPİYONASI 2010 GRUP ELEME	ESTONYA	0-0	TÜRKİYE	15.10.2008	A Milli
DÜNYA ŞAMPİYONASI 2010 GRUP ELEME	TÜRKİYE	2-1	BOSNA-HERSEK	11.10.2008	A Milli
DÜNYA ŞAMPİYONASI 2010 GRUP ELEME	TÜRKİYE	1-1	BELÇİKA	10.09.2008	A Milli
DÜNYA ŞAMPİYONASI 2010 GRUP ELEME	ERMENİSTAN	0-2	TÜRKİYE	6.09.2008	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	1-0	ŞİLİ	20.08.2008	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 FİNALLERİ	ALMANYA	3-2	TÜRKİYE	25.06.2008	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 FİNALLERİ	HIRVATİSTAN	2-4	TÜRKİYE	20.06.2008	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 FİNALLERİ	TÜRKİYE	3-2	ÇEK CUMHURİYETİ	15.06.2008	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 FİNALLERİ	İSVİÇRE	1-2	TÜRKİYE	11.06.2008	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2008 FİNALLERİ	PORTEKİZ	2-0	TÜRKİYE	7.06.2008	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	2-0	FİNLANDİYA	29.05.2008	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	2-3	URUGUAY	25.05.2008	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	1-0	SLOVAKYA	20.05.2008	A Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	1-1	ROMANYA	25.03.2008	A-2 Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	1-2	RUSYA	12.09.2007	U-21 Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2007 - 2009 GRUP ELEME	LİEHTENSTEİN	2-3	TÜRKİYE	8.09.2007	U-21 Milli
ÖZEL MAÇ	ARNAVUTLUK	0-2	TÜRKİYE	22.08.2007	U-21 Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	0-0	BREZİLYA	5.06.2007	A Milli
AVRUPA ŞAMPİYONASI 2007 - 2009 GRUP ELEME	UKRANYA	1-2	TÜRKİYE	1.06.2007	U-21 Milli
ÖZEL MAÇ	TÜRKİYE	2-1	İSVİÇRE	24.03.2007	U-21 Milli

4.3. Milli Takımımızda Forma Giymiş Önemli Devşirme Basketbolcular

Günümüz spor ortamının içerisine rekabette avantajlı duruma gelebilmek için önceleri atletizm branşında gördüğümüz ve çoğu ülkenin kullanmakta olduğu “*yabancı uyruklu sporcu devşirme, bir başka deyişle sportif faaliyetler için kendi vatandaşın yapma*” devşirme sistemi, çoğu spor branşında olduğu gibi basketbol branşında da görülmektedir. Bazı dönemlerde gerçekleştirilen şampiyonalarda mevcut oyuncu gruplarındaki oyuncu eksikliğine göre basketbolcu devşiren ülkeler, bu konudaki oyuncu seçimlerini genel olarak kendi liglerinde oynayan sporculardan yana kullanmaktalar (53). Bu bölümde ülkemiz adına forma giyen ve başarılı bazı Milli basketbolcular hakkında bilgi verilecektir.

Bobby Dixon (Ali Muhammed)

Bobby Dixon 10 Nisan 1983 tarihinde Amerika'nın Chicago eyaletinde doğmuştur. Ülkemizde Pınar Karşıyaka forması giydikten sonra Fenerbahçe' ye transfer olmuştur. Günümüzde ise Fenerbahçe' de basketbol kariyerine devam etmektedir. 2015 Yılında Türk pasaportunu almış, Türk Milli Basketbol Takımında forma giymeye başlamış ve adı Ali Muhammed şeklinde değiştirilmiştir. 2015 yılındaki Avrupa Şampiyonasında devşirme sporcu statüsünde olan Ali Muhammed, Türk Milli Basketbol Takımımız ile beraber parkede yer almış, aynı zamanda maç başına 4.2 ribaund, 15 sayı, ve 4.8 asist ortalama performansı ile başarılı bir profil ortaya koymuştur (54).

Şekil 4.8. Ali Muhammed (55).

Emir Pledzic

Emir, 6 Eylül 1987 tarihinde Bosna-Hersek' te doğmuştur. Ülkemizde Fenerbahçe Ülker, Darüşşafaka, Galatasaray Odeabank ve Bahçeşehir Kolejinde forma giymiştir. Emir Pledzic devşirme olarak ilk defa 2011 yılında Avrupa Basketbol Şampiyonasında Türk Milli Basketbol takımında forma giymeye başlamıştır (56).

Şekil 4.9. Emir Pledzic (57).

Scottie Wilbekin

Scottie Wilbekin 5 Nisan 1993 tarihinde Amerika' da doğmuştur. Ülkemizde Darüşşafaka' da forma giymiştir. Scottie Wilbekin 18 Haziran 2018 tarihinde Türk pasaportuna sahip olmuştur. Milli Takımda ilk maçına Ukranya karşında çıkmıştır (58).

Şekil 4.10. Scottie Wilbekin (58).

Kuanitra Holingsvorth

Kuanitra Holingsvorth 15 Kasım 1988 tarihinde Amerika’ da doğmuştur. Ülkemizde Fenerbahçe ve Yakın Doğu Üniversitesi BGD’ de forma giymiştir. 2012 yılında Türk vatandaşı olarak Milli takımımızda forma giymeye hak kazanmış ve Türk milli takımında forma giymiştir (59).

Şekil 4.11. Kuanitra Holingsvorth (60).

4.4. Milli Takımızda Yarışmış Önemli Devşirme Atletler

Devşirme sporcularının en fazla olduğu branşların başını atletizm çekmektedir. Özellikle Olimpiyatlar gibi büyük organizasyonlarda ülkelerin ön plana çıkma isteklerinden dolayı Atletizm’ de çoğu ülke sporcu devşirme yöntemine başvurmaktadır. Bu nedenle atletizmde devşirme konusu diğer ülkelerde olduğu gibi bizim ülkemizde de büyük tartışmalara sebep olmaktadır. Devşirme sporcularımız Atletizm branşında ülkemize önemli katkılarda bulunmaktadır. Atletizmde kazandığımız çoğu madalya devşirme sporcularla gelmektedir. Bu ülkelerin başını Güney Afrika ülkeleri çekerken, özellikle Kenya’dan çok fazla sporcu devşirmektediriz.

Elvan Abeylegese (Hewan Abeye)

Elvan Abeylegese, 11 Eylül 1982 tarihinde Etiyopya'da "Hewan Abeye" ismiyle, Etiyopya da doğmuştur. Abeylegesse, 1999'da Enka Kulübü aracılığıyla ülkemize getirilmiştir. Mümin Can adında bir vatandaş ile evlenerek Elvan Can adını alarak Türk vatandaşı olmuştur. Eşinden boşandıktan sonra tekrar Elvan Abeylegese ismini

kullanmaya başlamıştır. 2004 yılında düzenlenen Golden League' in ilk etap yarışlarında, bayanlarda 5.000 metre yarışında 14.24.68' lik kırılması zor bir dereceye imza atarak, dünya rekoru kırıp dünya birincisi olmuştur. 2008 Pekin Olimpiyatlarında 10000 metre koşusunda gümüş madalya kazanarak atletizm branşında gümüş madalya kazanan Elvan Abeylegese, tarihe geçen ilk Türk sporcu olmuştur. Elvan Abeylegese 2008 Pekin olimpiyatlarında 5000 ve 10000 metrede gümüş, 2007 Osaka Dünya Şampiyonasında 10000 metrede gümüş, 2006 Göteborg Avrupa Şampiyonasında 10000 metrede bronz, 2010 Barcelona Avrupa Şampiyonasında 10000 metrede altın, 5000 metrede gümüş, 2001 Tunus Akdeniz Oyunlarında 10000 metrede bronz ve 2009 Pescara Akdeniz Oyunlarında 10000 metrede altın madalya kazanmıştır (61).

Şekil 4.12. Elvan Abeylegese (61).

Yasemin Can (Vivian Jemutai)

Yasemin Can, 11 Aralık 1996 tarihinde Kenya' da doğmuştur. Yasemin Can Türkiye Atletizm Federasyonu tarafından genç yaşta keşfedilip ülkemiz için yarıştırmıştır. Hollanda' da düzenlenen Avrupa Atletizm Şampiyonasında ülkemiz adına bir altın madalya kazanmıştır. Enka spor' un alt yapısında yetişen Yasemin Can, Türkiye' de gerçekleştirilen çoğu yarışta rekor kırmıştır. Avrupa Kros Şampiyonasında,

büyüklerde üst üste 4 kez altın madalya kazanan ilk kadın sporcu olan Yasemin Can tarihe geçti. Türk vatandaşı olmadan önce Vivian Jemutai ismini kullanmaktaydı (62).

Şekil 4.13. Yasemin Can (62).

Yasmani Copello Escobar

Yasmani Copello Escobar, 15 Nisan 1987 tarihinde Küba' nın Havana şehrinde doğmuştur. Copello önceleri Fenerbahçe atletizm takımında yarışırken daha sonra Enka' ya transfer olmuştur. Copello Küba adına yarışırken, antrenörü tarafından takımdan atılmıştır. Daha sonra Türkiye Atletizm Federasyonu aracılığıyla 2013 yılında Türk vatandaşlığına alınmıştır. Türkiye' de 400m. Engelli branşında rekorlar kırmıştır. Türkiye adına uluslararası yarışmalarda adından sıkça söz ettirmektedir. Yasmani Copello Escobar 400m. Engelli branşında Rio' da düzenlenen 2016 Olimpiyat Oyunlarında bronz madalya, Amsterdam' da düzenlenen 2016 Avrupa Şampiyonasında altın madalya, Londra' da düzenlenen 2017 Dünya Şampiyonalarında gümüş madalya kazanmıştır (63).

Şekil 4.14. Yasmani Copello Escobar (64).

Ramil Guliyev

29 Mayıs 1990 tarihinde Azerbaycan'ın Bakü şehrinde doğmuştur. 2009 yılında Avrupa Gençler Atletizm Şampiyonası'nda Azerbaycan devleti adına yarıştı. 100 metre' de gümüş madalya, 200 metre' de altın madalyanın sahibi olmuştur. 2011 yılında Türkiye pasaportu aldı. 200 metrede elde ettiği derece, genç yarışçılar arasında en iyi ikinci derece olup en iyi derece ise Usain Bolt' a aittir. 2017' de 100 metrede kazandığı 9.97'lik derece ile 100 metreyi 10 saniyeden daha az koşan üçüncü beyaz atlet olmuştur. Londra'da gerçekleşen 2017 Dünya Şampiyonası'nda 200 metre final müsabakasında 20.09'lük saniyesi ile birinci olarak Türkiye'ye 200 metrede ilk altın madalyayı kazandıran isim olup Türk atletizm tarihine geçmiştir (65).

Şekil 4.15. Ramil Guliyev (65).

Polat Kemboi Arıkan (Paul Kipkosgei Kemboi)

Türk olmadan önceki ismi Paul Kipkosgei Kemboi olan Polat Kemboi Arıkan, 12 Aralık 1990 tarihinde Kenya’ da doğdu. 8 Haziran 2011 tarihinde İlham Tanui Özbilen ile birlikte Türk vatandaşı olmuştur. Kemboi 3000, 5000 ve 10000 metre uzun mesafe koşularında yarışmaktadır. Kemboi 2012 yılında düzenlenen Dünya Atletizm Salon Şampiyonasında 3000 metre yarışında bronz madalya, 5000 metre yarışında altın madalya kazanmış, 2013 yılında düzenlenen Akdeniz Oyunlarında altın madalya kazanmıştır (66). Kemboi 2015 yılında İspanya’da düzenlenen IAAF Contry Cross Permit yarışında 2. Sırada gelerek IAAF Contry Cross Permit yarışında kürsiye çıkan ilk Türk atlettir (67).

Şekil 4.16. Polat Kemboi Arıkan (68).

İlham Tanui Özbilen (William Biwott Tanui)

Türk olmadan önceki ismi William Biwott Tanui olan İlham, 5 Mart 1990 tarihinde Kenya’ da doğmuştur. 8 Haziran 2011 tarihinde Polat Kemboi Arıkan ile birlikte Türk vatandaşı olmuştur. İlham, 2012 yılında İstanbul’da gerçekleştirilen Dünya Salon Atletizm Yarışmasında 1500 de 2. olarak gümüş madalyayı ülkemiz adına kazanmıştır. 2014 yılında 1000 metre yarışındaki 2:15.96 derecesi ile o sezonda dünyadaki en iyi salon derecesi ve tüm zamanlarda dünyada 6. Avrupa’ da ise 2. Sırayı almıştır (69).

Şekil 4.17. İlham Tanui Özbilen (70).

Tarık Langat Akdağ (Patrick Kipkirui Langat)

Türk olmadan önceki adı Patrick Kipkirui Langat olan Tarık Langat Akdağ, 16 Haziran 1988 tarihinde Kenya’da doğmuştur. Türkiye’de ENKA spor kulübünün lisanslı sporcudur. Tarık, Helsinki 2012 Avrupa Şampiyonasında ikinci, Londra 2012 Olimpiyat Oyunlarında finalist ve sekizinci, Mersin 2013 Akdeniz Oyunlarında ikinci, Gateshead 2013 Avrupa Takımlar Şampiyonasında şampiyon ve Palembang 2013 İslami Dayanışma Oyunlarında birinci olmuştur (71).

Şekil 4.18. Tarık Langat Akdağ (71).

Karin Melis Mey

Melis Mey, 31 Mayıs 1983 yılında Pretoria’da doğmuştur. Atletizmde branşında, uzun atlamada yarışmaktadır. Melis Mey, uzun atlamadan önce 100 metre, 200 metre engelli yarışları ve yüksek atlamada yarışmıştır. 2008 yılında Fenerbahçe’ye transfer olan Melis Mey, 2008 yılının haziran ayında Türk pasaportu almıştır. Melis Mey, 2009 yılında Pescara’ da düzenlenen Akdeniz Oyunlarında gümüş madalya ve yine aynı yıl Berlin’de düzenlenen Dünya Şampiyonasında bronz madalya kazanmıştır (72).

Şekil 4.19. Karin Melis Mey (72).

Aras Kaya (Amos Kibitok)

Türk olmadan önceki adı Amos Kibitok olan Aras Kaya, 04 Nisan 1994 tarihinde Kenya’da doğmuştur. Atletizm branşında uzun mesafe koşucusu olarak yarışmaktadır. Enka Spor Kulübü’ne transferi gerçekleştikten sonra 2015 yılında Türk pasaportu almıştır. Aktif olarak Fenerbahçe spor kulübü adına yarışmaktadır. Aras Kaya, 2016 yılında Hollanda’da düzenlenen Amsterdam Avrupa Şampiyonası 3000 metre su engelli yarışında gümüş madalya, 2017 yılında Azerbaycan’da düzenlenen Bakü İslam Dayanışma Oyunları 3000 metre engelli yarışında bronz ve 2018 yılında Hollanda’da düzenlenen Tilburg Avrupa Kros Şampiyonasında bronz madalya kazanmıştır (73).

Şekil 4.20. Aras Kaya (73).

Jak Ali Harvey (Jacques Harvey)

Türk olmadan önceki adı Jacques Harvey olan Jak Ali Harvey 04 Mayıs 1989 tarihinde Jamica’da doğmuştur. 2012 yılında ENKA Spor Kulübü kadrosuna girmiştir. Türk pasaportu aldıktan sonra 2014 yılında itibaren Türkiye adına yarışmıştır. Jak Ali Harvey 2018 yılında İspanya’da düzenlenen Tarragona Akdeniz Oyunları 100 metre yarışında altın madalya, aynı yıl Almanya’da düzenlenen Berlin Avrupa Şampiyonası 100 metre yarışında bronz madalya, yine aynı turnuvada 4x100 metre yarışında takım olarak gümüş madalya ve 2019 yılında Beyaz Rusya’da düzenlenen 2. Avrupa Oyunlarında bronz madalya kazanmıştır (74).

Şekil 4.21. Jak Ali Harvey (74).

4.5. Farklı Branşlarda Milli Takım Forması Giymiş Bazı Önemli Devşirme Sporcular

Marsel İlhan (Marsel Khamdamov)

Marsel İlhan (Marsel Khamdamov), 11 Haziran 1987 tarihinde, Semerkant' da doğmuştur. Türk olmadan önceki ismi Marsel Khamdamov olan İlhan, Türk vatandaşlığına geçtikten sonra Marsel İlhan olarak değiştirmiştir. Marsel İlhan tenis branşında forma giymektedir. Aslen Özbek olan Marsel İlhan, Türk milli tenis oyuncusudur. Türkiye'de TED Spor Kulübünde forma giymiştir. Türkiye'de tenis sporunda, sporcular arasında birinci olan Marsel İlhan, 27 Eylül 2010 tarihinde ATP (Profesyonel Tenisçiler Birliği) dünya sıralamasında ilk 100 tenisçi arasına giren, ilk Türk tenis sporcusudur (75).

Şekil 4.22. Marsel İlhan (75).

Melek Hu (Hou Mei Ling)

Türk pasaportu almadan önceki adı Hou Mei Ling Türk pasaportu aldıktan sonra Melek Hu adını almıştır. Melek Hu 27 Ocak 1989 tarihinde Çin'de doğmuştur. Çin asıllı Türk sporcu Melek Hu masa tenisi branşında forma giymektedir. Olimpiyat tarihinde masa tenisi branşında Türk sporuna ilk galibiyeti getirmiştir. Pescara'da düzenlenen 2009 Akdeniz Oyunlarında birinci olarak altın madalya kazanmıştır (76). Melek Hu aynı zamanda 2013 yılında Mersin'de düzenlenen Akdeniz Oyunlarında altın ve 2015 yılında Azerbaycan'ın Bakü şehrinde düzenlenen Avrupa Oyunlarında bronz madalya kazanmıştır.

Şekil 4.23. Melek Hu (76).

Ramazan Şahin (Ramazan İrbayhanov)

Türk pasaportu almadan önceki adı Ramazan İrbayhanov, Türk pasaportu aldıktan sonra Ramazan Şahin adını almıştır. Ramazan Şahin 8 Temmuz 1983 tarihinde Dağıstan'da doğmuştur. Dönemin spor bakanı Mehmet Ali Şahin' den ötürü Şahin soyadını almıştır. Güreş branşında 66 kg serbest stilde yarışmaktadır. Ramazan Şahin bu stilde 2008 Pekin Olimpiyatlarında Türkiye adına ilk altın madalyasını kazanmıştır. Ramazan Şahin 66 kg serbest stilde, 2007 Bakü Dünya Şampiyonasında ve 2008 Avrupa Güreş Şampiyonasında' da altın madalya kazanmıştır (77).

Şekil 4.24. Ramazan Şahin (77).

Viktoria Zeynep Güneş (Viktoria Solnceva)

Türk pasaportu almadan önceki adı Viktoria Solnceva olan Zeynep Güneş 19 Haziran 1988 tarihinde Ukranya'nın Poltava kentinde doğmuştur. 2014 yılında Rusya ve Ukranya arasında çıkan gerilimlerden dolayı Türkiye'ye yerleşip Türk vatandaşı olmuştur. Yüzme branşında aktif spor hayatına devam etmektedir. Zeynep Güneş Türkiye adına Singapur'da düzenlenen 2015 Dünya Gençler Şampiyonasında 50 metre kurbağalama, 100 metre kurbağalama, 200 metre kurbağalama, 200 metre karışık yüzme yarışlarında altın madalya, aynı yıl Netanya' da düzenlenen Avrupa Şampiyonasında 100 ve 200 metre kurbağalama yarışlarında bronz madalya ve 2018 yılında Tarragona' da düzenlenen Akdeniz Oyunlarında 200 metre kurbağalama yarışında bronz, 200 metre karışık yarışında gümüş madalya kazandı (78).

Şekil 4.25. Viktoria Zeynep Güneş (79).

Kayra Sayit (Ketty Mathe)

Türk Pasaportu almadan önceki adı Ketty Mathe olan Kayra Sayit 13 Şubat 1988 tarihinde doğmuş Fransız asıllı bir Türk sporcudur. Judo branşında ülkemiz adına yarışmaktadır. 2014 yılında Türk pasaportu aldıktan sonra Kayra Almira Özdemir adını almıştır. Kayra Sayit, Türkiye adına 2016 yılında düzenlenen Avrupa Judo Şampiyonasında 78 kiloda altın madalya kazanmıştır (80). Kayra sayit 2018 Akdeniz Oyunlarında 78 kiloda altın madalya kazanmıştır.

Şekil 4.26. Kayra Sayit (80).

4.6. Olimpiyatlar ve Devşirme Sporcular

Olimpiyatlar ülkeler için oldukça önemli spor organizasyonlarıdır. Olimpiyatlar, yapıldığı ülkelerde ekonomi ve turizm alanında büyük katkılar sağlamaktadır. Olimpiyatlara katılan ülkeler ise olimpiyatlar aracılığıyla ülkesinin sporcuları üzerinden reklam yapmaktadırlar. Nitekim bu sebepten dolayı günümüzde daha fazla reklam yapabilmek daha fazla başarı yakalayabilmek adına ülkeler sporcu devşirmektedir. Sporcular içinde önemli bir reklam aracı haline gelmiştir. Olimpiyatlar aynı zamanda spor seyircilerine büyük zevk vererek uluslararası bir öneme sahiptir. Olimpiyatlar, siyaset, ekonomi, turizm ve basın-yayın gibi çoğu alana katkı sağlamaktadır.

Modern olimpiyat oyunları geçmişten günümüze gerçekleştirilen en büyük spor organizasyonlarıdır. Ülkeler için madalya kazanabilmek bu tür organizasyonlarda oldukça önemli bir yere sahiptir. Ülkeler bu başarılarla ulaşmak için uzun vadeli ve kalıcı yatırımlar yapması gerekir (81).

Son zamanlarda ülkeler sporda başarılı olmak adına özellikle Olimpiyat Oyunlarında yarıştırmak için sporcu devşirmektedir. Günümüzde bunun örnekleri oldukça fazladır. Olimpiyatlar ülkelerin birbirlerine üstünlük kurmalarının, ön plana çıkmalarının önemli bir aracı olduğu için, bu ülkeler hem üstün gelmek için hem kendi Milli takımlarını güçlendirmek için başka topraklarda doğmuş sporcuları devşirmektedirler.

2016' da gerçekleştirilen 31. Olimpiyat Oyunları'na katılım gösteren ülkelerin sporcu kabilelerinin çoğunu devşirme sporcular oluşturmaktadırlar. Amerika Birleşik

Devletleri, Azerbaycan, Almanya, Brezilya, Bahreyn, Katar, Kanada ve Türkiye düzenlenen turnuvada, farklı spor branşlarında, çok sayıda devşirme sporcu ile başarı sağlamak için bu yöneteme başvuran ülkelere örnektirler (1).

Son zamanlarda Olimpiyat Oyunlarına katılan ülkelerin devşirme sporcu sayısı bir hayli artmıştır. Rio 2016 Olimpiyatlarına Türkiye 29 devşirme sporcu ile katılırken (82), 56 sporcu ile katılan komşu ülkemiz Azerbaycan'ın sporcularının yarısından fazlası devşirme sporculardan oluşmaktadır (83).

Tablo 4.5. Türkiye'nin Olimpiyat Oyunları'na Gönderdiği Sporcu ve Devşirme Sporcu Sayıları (82).

Olimpiyat Oyunları Yılı	Kaç Branşta Sporcu Yolladığı	Sporcu Sayısı	Devşirme Sporcu Sayısı
2016	21	103	29 (Boks 1, Basketbol 1, Güreş 1, Halter 1, Judo 2, Kano 1, Masa Tenisi 2, Yüzme 2, Atletizm 18)
2012	16	114	10 (Atletizm)
2008	12	68	12 (Atletizm 4, Boks 1, Masa Tenisi 2, Yüzme 4, Güreş 1)
2004	10	66	4 (Atletizm 3, Okçuluk 1)
2000	10	59	9 (Atletizm 1, Boks 5, Halter 1, Güreş 1 Okçuluk 1)
1996	9	54	6 (Boks 2, Halter 2, Judo 1, Okçuluk 1)
1992	10	47	3 (Halter2, Okçuluk 1)
1988	9	50	1 (Halter)
1984	9	48	1 (Yelken)

Tabloyu incelediğimizde 1996 yılında katıldığımız spor branşı sayısında azalma olup, 2004 yılında katıldığımız spor branşı sayısı sabit kalsa bile genel olarak katıldığımız branş sayısında her organizasyonda bir artış gerçekleşmiştir. Katıldığımız sporcu sayısı ve devşirme sporcu sayıları da benzer bir sonuç ortaya koymuştur. Önemli olan nokta 2012 yılındaki organizasyonda 114 sporcumuzdan 10 sporcumuz devşirme iken, 2016 yılında 103 sporcumuzdan 29 sporcumuz devşirme konumundadır. Devşirme sporcu sayısında son zamanlarda büyük bir artış söz konusudur.

Tablo 4.6. Olimpiyatlara göre madalya dağılımı (84).

Olimpiyat Oyunları	Altın	Gümüş	Bronz	Toplam	Devsirme
2016 Rio De Janeiro	Taha Akgül (Güreş)	Daniyer İsmayilov (Halter)	Cenk İldem (Güreş)	8	3
		Rıza Kayaalp (Güreş)	Nur Tatar Askari (Taekwondo)		
		Selim Yaşar (Güreş)	Soner Demirtaş (Güreş) Yasmani Copello Escobar (Atletizm)		
2012 Londra	Servet Tazegül (Taekwondo)	Nur Tatar Askari (Taekwondo)	Rıza Kayaalp (Güreş)	3	0
2008 Beijing	Ramazan Şahin (Güreş)	Azize Tanrıkulu (Taekwondo)	Nazmi Avluca (Güreş)	5	1
			Servet Tazegül (Taekwondo) Yakup Kılıç (Boks)		
2004 Atina	Halil Mutlu (Halter)	Atagün Yalçinkaya (Boks)	Aydın Polatçı (Güreş)	11	0
	Nurcan Taylan (Halter)	Bahri Tanrıkulu (Taekwondo)	Mehmet Özal (Güreş)		
	Taner Sağır (Halter)	Eşref Apak (Atletizm)	Reyhan Arabacıoğlu (Halter)		
	Şeref Eroğlu (Güreş)	Sedat Artuç (Halter)			
2000 Sidney	Halil Mutlu (Halter)		Adem Bereket (Güreş)	5	1
	Hamza Yerlikaya (Güreş)		Hamide Tosun (Taekwondo)		
	Hüseyin Özkan (Judo)				
1996 Atlanta	Halil Mutlu (Halter)			6	2
	Hamza Yerlikaya (Güreş)	Malik Beyleroğlu (Boks)	Mehmet Akif Pirim (Güreş)		
	Mahmut Demir (Güreş) Naim Süleymanoğlu (Halter)				
1992 Barcelona	Mehmet Akif Pirim (Güreş)	Hakkı Başar (Güreş)		6	1
	Naim Süleymanoğlu (Halter)	Kenan Şimşek (Güreş)	Ali Kayalı (Güreş) Hülya Şenyurt (Judo)		

Tablo 4.6.'nın devamı

Olimpiyat Oyunları	Altın	Gümüş	Bronz	Toplam	Değişirme		
1984 Los Angeles			Ayhan Taşkın (Güreş) Eyüp Can (Boks) Turgut Aykaç (Boks)	3	0		
1976 Montreal				0	0		
1972 Münih		Vehbi (Güreş)	Akdağ	1	0		
1968 Mexico City	Ahmet (Güreş) Mahmut (Güreş)	Ayık Atalay		2	0		
1964 Tokyo	İsmail (Güreş) Kazım (Güreş)	Ogan Ayvaz	Ahmet (Güreş) Hasan (Güreş) Hüseyin (Güreş)	Ayık Güngör Hamit Kaplan (Güreş) Akbaş	6	0	
1960 Roma	Ahmet (Güreş) Hasan (Güreş) İsmet Atlı (Güreş) Mithat (Güreş) Mustafa Dağıstanlı (Güreş) Müzahir (Güreş) Tevfik (Güreş)	Bilek Güngör (Güreş) Bayrak	Hamit (Güreş) İsmail (Güreş) Ogan	Kaplan	9	0	
1956 MelbourneStockholm	Hamit (Güreş) Mithat (Güreş) Mustafa Dağıstanlı (Güreş)	Kaplan Bayrak	İbrahim (Güreş) Rıza (Güreş)	Zengin Doğan Hüseyin Akbaş (Güreş)	Dursun Ali Eğribaş (Güreş)	7	0

Tablo 4.6.'nın devamı

Olimpiyat Oyunları	Altın	Gümüş	Bronz	Toplam	Devşirme
1948	Celal Atik (Güreş)	Adil Candemir (Güreş)		12	0
Londra	Gazanfer Bilge (Güreş) Mehmet Oktav (Güreş) Mersinli Ahmet Kireççi (Güreş) Nasuh Akar (Güreş) Yaşar Doğu (Güreş)	Halit Balamir (Güreş) Kenan Olcay (Güreş) Muhlis Tayfur (Güreş)	Halil Kaya (Güreş) Ruhi Sarıalp (Atletizm)		
1936 Berlin	Yaşar Erkan (Güreş)		Ahmet Kireççi (Güreş)	2	0

4.7. 2016 Rio Olimpiyatları ve Devşirme Sporcular

Geçmişten günümüze geldikçe olimpiyat oyunlarında devşirme sporcu sayılarımızda gözle görülür bir artış meydana gelmektedir. Diğer ülkelerde Rio da devşirme sporcularla ön plana çıkmıştır. Türkiye'nin sporcu devşirmesi konusunda yetenek seçimindeki eksiklik, yanlış antrenman metotları, antrenörlerin tutumu ve hazır başarı isteği gibi sebepler yatmaktadır. Devşirme sporcu sayımız özellikle Rio Olimpiyatlarında kendini bariz bir şekilde göstermektedir.

Jamaika, Kenya, Etiyopya, Çin, Rusya, Letonya, Ukrayna, Gürcistan, Güney Afrika, Fransa, Azerbaycan, Bulgaristan, Türkmenistan, Dağıstan, Bulgaristan, Özbekistan, ABD ve Küba'dan devşirdiğimiz milli sporcular, güreş, yüzme, atletizm, masa tenisi, kano, basketbol, judo, boks ve halter branşlarında Türk milli formasını giymiştir (85).

İmamoğlu'na göre 2016 Rio Olimpiyatlarında ülkemiz adına 48 kadın ve 55 erkek sporcu ile toplamda 103 sporcumuz yarışmıştır. Türkiye 37 spor branşından, 21 tanesinde mücadele etme imkanı bulmuştur. Bu branşlarda 1'i altın, 3'ü gümüş ve 4'ü bronz madalya olmak üzere toplamda 8 madalya kazanarak ülkemize geri dönmüşlerdir. Altın madalya sayıları ile 41. sırada olan sporcularımız, toplam madalya sayısında 34. sırada yer almıştır Katıldığımız toplam sporcu sayısı 103 iken 9 branş' ta 29 devşirme

sporcu ülkemizi temsil etti. Devşirme sporcularımızdan yalnızca 3 tane madalya kazanabildik. Devşirme sporcular istenilen başarıyı gösterememiştir (86).

Tablo 4.7. Rio 2016 Olimpiyatında Türkiye'nin branşlardaki sporcu sayısı (86).

Branş	Rio'ya giden Kadın Sporcu	Rio'ya giden Erkek Sporcu	Yarışan Sporcu Sayısı	Devşirme Sporcu Sayısı	Devşirme Sporcu Oranı %
Atıcılık	0	4	4	0	
Atletizm	12-Y*11 (5)**	21(10)	31	17	51.52
Badminton	1	0	1	0	
Basketbol	12(1)	0	12	1	
Binicilik	0	1	1	0	
Bisiklet	0	2	2	0	
Boks		6	6	1	16.66
Cimnastik	1	1	2	0	
Eksrim	1	0	1	0	
Güreş	5(1)	9(1)	14	2	14.28
Halter	3	1(1)	4	1	25
Judo	3(1)	1(1)	4	2	50
Kano	1(1)	0	1	1	100
Kürek	0	2	2	0	
Masa Tenisi	1(1)	1(1)	2	2	100
Modern Pentatlaon	1	0	1	0	
Okçuluk	1	1	2	0	
Tekvando	1	1	2	0	
Tenis	1	0	1	0	
Yelken	2	4	6	0	
Yüzme	3(2)	1	4	2	50
TOPLAM	49	56	103 (48 kadın 55 erkek)	29	65%

Rio 2016 Olimpiyatları ülkemiz adına tarihinin en çok madalya kazandığı 4. Olimpiyat organizasyonu olmuştur. Kazandığı madalya sayıları neredeyse 2012 Londra ve 2008 Pekin Olimpiyatlarında kazanılan toplam madalya sayısına ulaşmıştır. 2016 Olimpiyat Oyunlarının öncesinde minimum 130 sporcumuz ile katılacağımız ve yaklaşık olarak 11 adet madalya kazanacağımız dile getirilmiştir. Ancak sporcularımız 21 branşta 103 sporcu ile katılmasına rağmen, bunlardan 29'u devşirme sporcudur.

Halter branşında katıldığımız iki olimpiyat oyunu sonrasında ilk defa kürsüye çıkmış, ancak halterdeki başarımızda bir devşirme sporcu olan Daniyar İsmayilov ile kazanılmıştır. Atletizm branşında devşirme atlet Copello bronz madalya sahibi olmuştur. Capello, 400 metre engelli’ de 3. gelerek, ülkemiz adına bu branşta ilk madalyasını kazandırmıştır (86). Türkiye adına ter döken İnguş asıllı Türk güreşçimiz Selim Yaşar, kazandığı gümüş madalya ile Türkiye adına yarışan devşirme sporcuların kazandığı madalya sayını 3’e çıkarmıştır (85).

Tablo 4.8. Türkiye’nin Rio 2016’da madalya kazanan sporcuları, dereceleri ve branşları (86).

Madalya	Sporcu	Spor	Disiplin
Altın	Taha Akgül	Güreş	Erkekler serbest 125 kg
Gümüş	Selim Yaşar	Güreş	Erkekler serbest 86 kg
Gümüş	Rıza Kayaalp	Güreş	Erkekler grekoromen 130 kg
Gümüş	Daniyar İsmayilov	Halter	Erkekler 69 kg
Bronz	Yasmani Copello Escobar	Atletizm	Erkekler 400 m engelli
Bronz	Cenk İldem	Güreş	Erkekler grekoromen 98 kg
Bronz	Soner Demirtaş	Güreş	Erkekler serbest 74 kg
Bronz	Nur Tatar	Tekvando	Kadınlar 67 kg

Tablolar incelendiğinde kazandığımız madalyaların 5 tanesi güreş branşına aittir. Atletizmde 16 devşirme sporcu ile katılmamıza rağmen yalnızca bir bronz madalya ile dönmemiz istenilen başarıyı karşılamamıştır. Halter branşında bir devşirme sporcumuz gümüş madalya kazanmıştır. Ülkemiz’ de yetişmiş sporcuların kazandığı madalya sayısı yalnızca 2 branşa aittir. Sporcu devşirdiğimiz branşların başını atletizm çekmektedir. Atletizm branşında devşirdiğimiz sporcu sayısı oldukça fazladır (86).

5. TARTIŞMA

Devşirme sporcuların varlığı, son yıllarda ülke genelinde büyük bir tartışma konusu olmaktadır. Halk ve medya tarafından devşirme sporculara karşı kötü bir yaklaşım olmamasına rağmen devşirme sporcuların varlığı, kimi kesimlerce eleştirilmektedir. Zira genç ve dinamik nüfusu oldukça yüksek olan, toplam nüfusu ise 80 milyona ulaşan ülkemizde millî imkânlar ile sporcu yetiştirilmeyip yabancı sporcuların devşirilmesi gerçekten de sorgulanması gereken bir husus olabilir.

Ülkemizde sporcu yetiştirmek için altyapı faaliyetlerine gereken önemin verilmemesi, sporcu devşirilmesinin en önemli nedeni olarak gözükmektedir. Zira genç ve yıldız kategorilerinde önemli başarılar elde eden ülkemiz, profesyonel aşamaya geldiğinde istenilen başarıya bir türlü ulaşamamaktadır. Ayrıca ülkemizde çocuklarının profesyonel sporcu olmamasından, sporun hobi olarak yapılması gerektiğini düşünen ailelerin de etkisi olduğu, devşirme sporcuların yaygınlaşmasının sebepleri arasında gösterilebilir.

Ne acıdır ki, doğup, büyüdüğü ülkesini maddi kazanç sağlamak için geride bırakmış sporculardan madalya umut etmekteyiz. Acaba bu sporcular parayla getirilmeselerdi veya kendi ülkelerinde milli takımlara girme şansları olsaydı, dünya haritasında Türkiye'nin yerini bulabilirler miydi? Sonradan Türk olan veya devşirme adını verdiğimiz bu sporculardan derhal kurtulmamız gerekmektedir. Spor yöneticileri ve federasyonların en temel görevlerinden biri sporcu bulup devşirmek değil, ülkemizde doğmuş veya annesi babası Türk olan başarılı gençleri keşfetmek, yeterli imkanları sunmak ve onları Milli takıma hazırlamaktır (18).

Türkiye Atletizm Federasyon Başkanı Fatih Çintimar, devşirme sporcularla ilgili "*Bu sporcularımızın hepsi belirlenen kuralları sağlayarak ülkemize gelmişlerdir. Bu sporcularımızdan 4'ü ise ülkemizde sporcu lisansı çıkardıktan sonra spora başlamışlardır. Devşirme sporcularımızın hiçbiri, şimdiye kadar federasyonların veya kulüplerin bütçesinden tek kuruş ödenerek alınmamıştır, bu bizim adımıza mutluluk veren bir olaydır. Ülkemize önceden gelen sporcuların, ülkemizde gördüğü, kendi sporcularımızın giydiği eşofmanlardan, harcırahına kadar görüp etkilenerek, ülkemize gelmek isteyen çok sayıda sporcu bulunmaktadır. Kenya'daki ekonomik durum ve spora*

verilen önem, ülkemizdeki ortam ve ekonomik durum ile çok farklı. Oradaki genç sporcular, ülkemiz adına yarışan sporcuları gördüklerinde, ülkemiz adına yarışmak için emek harcıyorlar. Bu sporcular arasından dört sporcu alınmış ve alınan sporcular da aktif olarak yarışmaktadır. Tüm sporcuların evlerinde ve duvarlarında Türk Bayrağı bulunmaktadır. Bu durum kendilerinin benimsediği bir olay. Son yapılan Dünya Kros Şampiyonası'nda Amerika Birleşik Devletleri bayrağı altında Kenya'da doğmuş dört sporcu yarışmıştır. İngiltere adına yarışan iki atlet Kenya, iki atlet ise farklı ülkeden devşirilen sporcular. Ülkemiz adına yarışan dört Kenya doğumlu atletimiz vardı" (87) şeklinde açıklamalarda bulunmuştur. Çintimar, başka ülkeler sporcu devşirirken, bunlardan devşirme sporcu olarak bahsedilmediğini ama biz yapınca tepkilere sebep olduğunu, Avrupa Şampiyonası 100 metre yarışında ABD için yarışan 4 sporcunun Kenya doğumlu olduğunu, İngiltere adına yarışan 2 sporcunun Kenya doğumlu olduğunu söylemiştir (87).

Aydın'a göre yabancı sporcular için devşirme kelimesini kullanmak doğru bir yaklaşım değil; yurt dışından sporcu transfer etme diyebiliriz. Bu sistemi çoğu ülkeler kullandığı gibi bizde kullanabiliriz ama kendi sporcularımızın sayısı ile dengeli bir oranda olması gerekmektedir. Ülkemizde ki spor branşlarına zarar verip vermediğini tartışabiliriz ama çok büyük zararlar vermesi için ülkemizin zaten çok iyi bir seviyede olması ve yabancı sporcuların transferiyle bu seviyenin düşmüş olması gerekiyor. Baktığımız zaman ise böyle bir durumun söz konusu olmadığı söylenebilir. Genç sporcularımızın yetişmesini engelledikleri düşünülmemektedir (88).

Erbay' a göre olumlu etkisi, sporcularımıza model olabilmeleridir. Muhakkak yerli sporcularımız gibi lokomotif etkisi yaratmıyorlar, fakat belli oranda kazandıkları başarılarla uluslararası organizasyona katılımı artırdıkları ve ülkemizin tanıtımında olumlu etkilerinin olduğunu görmekteyiz. Bir de yerli sporcularımızın birbirleriyle olan rekabetlerinin artırarak gelişimlerine katkı sağlamaktadır. Olumsuz etkileri ise bazı sporcularda ve antrenörlerde bıkkınlığa yol açıyor olmasıdır. Kendi sporcularımız verilen emeklerinin boşa gitmesi ve milli takıma giremeyecekleri konusunda endişelere yol açmaktadır. İnsanların kendilerini desteklemediğini yabancı sporcularda da hissediyor ve yarıştıkları ülkelerle olan duygusal bağları bitirmektedir. Elbette burada dil konusu önemli. Aynı dili konuşan yabancı sporcularda bu durum pek te yaşanmıyor. (88).

Devlet son zamanlarda sporcuların yetiştirilmesi ve yerli sporcuların desteklenmesiyle ilgili önemli girişimlerde bulunuyor. Fakat bunlar genel olarak Türkiye'deki spor uygulamasının gerçekleştirilmesinde yeterli girişimler değil. Çünkü Türkiye'de spor yaşamın bir parçası değil. Okulların bazı kademelerinde yok. Okullarda spor olmadığı zaman en büyük avantajımızı kaybediyoruz. Belli alanlarda ve branşlarda yoğunlaşıp, yerli sporcu sayımızı artırmadığınız sürece, istediğimiz kadar devşirme sporcu getirelim, yine de elde edeceğimiz başarılar gelip geçici olacak (31).

Ata sporumuz olan güreş dalında dahi devşirme sporcular ile olimpiyatlara katılıyorsak ülkemizin devşirme sporcu konusunda gidişatının çok iyi olmadığını söyleyebiliriz. Devşirme sporcular aldığı paranın hakkını vermek için mücadele verirken, kendi sporcularımız ise arkasında koca bir milleti için mücadelesini vermektedir. Bugün devşirdiğimiz herhangi bir sporcuya verdiğimiz paradan daha fazla para veren bir ülke olursa o ülke için mücadelesini verecektir. Buda sporcuların para kazanma bilinciyle hareket ettiği sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Oysa ülkemiz, milli formayı giyme hayaliyle büyüyen genç yeteneklerle dolu.

Türk sporu devşirme atletlerle 90'lı yılların başında tanışmıştır. Biz kendi ülkemizde doğmuş kendi ülkemizde yetişmiş olan Nevin Yanıt' a, Aslı Çakır Alptekin'e, Eşref Apak'a, Emel Dereli' ye, Süreyya Ayhan' a ne kadar sahip çıkmamaktayız. Yabancı sporculara verilen imkanlar ve sürekli yaptığımız takibi kendi sporcularımız için yapmış olsaydık, yarışlarda kendi sporcularımızı görme ihtimalimiz o kadar çok olurdu. Günümüzde hangi genç sporcuya sorsak Aslı, Süreyya gibi birer atlet olmak istediklerini söyleyeceklerdir (89).

Başka ülkelerden bir anda sporcu devşirerek, yıllardır ülkemiz için emek veren sporcularımızın önüne geçmesi, profesyonel sporcu sayımız için ve mevcut sporcularımızın gelişimi açısından oldukça büyük ve önemli bir engel teşkil ettiği gözümüzde bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır. Bütün sektörlerde herhangi bir öngörü planı olmayan ülkeler ithal sistemiyle işleri bir şekilde ilerletmeye çalıştılar. Kenya ve Etiyopya doğumlu olan sporcuların, Avrupa müsabakalarına katılmaları ve elde ettikleri madalyaların aslında Avrupa'da doğup, yetişen veya yetişmekte olan sporcular açısından moral bozucu olduğu düşünülüyor. Ülkemiz adına Yasmani Capello Escobar adında bir atlet 400 engelli yarışında altın madalya sahibi olmuştur. Onu izleyen kaç çocuk bu sporcudan ilham alıp spora başlar? Ülke içerisinde birçok uluslararası turnuvaya katılarak milli sporcu olmaya hak kazanan sporcumuzu, bu

turnuvalara götürmek için yol harcırahını ödeyemeyen bir federasyonu olan ülkenizde, sporcuları devşirmekten ziyade, yöneticileri devşirmek gerektiğini (90) söylemiştir.

Bu ülkede doğmuş sporcularımıza, en büyük eksiğiniz nedir diye sorulduğunda antrenman yapabilecek partner bulmakta bile zorluk yaşadıklarını dile getirmektedirler. Oysa çoğu ülke yarışmalara, belirledikleri sporcu havuzlarından seçip katılıyor. Türkiye’de buna benzer bir sporcu havuzu olmadığından, başka ülkelerden devşirdiğimiz sporculardan medet umulmuştur (86).

Gençlerimizin spor branşlarına yatkınlığı ve yeteneği hakkındaki görüşler, sabit değil ve değişebilir. Yani sporcu seçeceği branş için başarılı olma garantisi bulunmamaktadır. Yetenekli ve başarılı sporcuların belirlenmesi, spor branşına ait yetenek, psikolojik durumlar, maddi getiri, motivasyon ve ilgi gibi birçok etkene bağlıdır. Çok sayıda yetenekli sporcu keşfedebilmek için çeşitli yöntemler ve farklı antrenman gruplarının oluşturulmasına bağlıdır.

Türkiye’yi madalya sıralamasında en üst sıralarda görmek istememizin en önemli sonucu sporcu devşirmektir. Sporcu devşirme sebebimizin altında çok sayıda sporcu ile uluslararası organizasyonlara katılmak ve çok sayıda başarı elde edip Türkiye’nin prestijini güçlendirme isteğidir. Başarıya giden her yol mubahtır anlayışına sahip bir spor anlayışımız var. Önemli olan bu kazandığımız başarıların, ülkemiz sporuna katkısının olması ve genç sporcularımızı spora özendirmesidir. Maalesef devşirme sporcularla kazandığımız bu başarılar istenilen beklentileri karşılayamamakta hatta Türk sporuna zarar verdiği söylenebilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

Devşirme sporcularının varlığı, ülkemiz açısından tek başına endişe verici bir durum olarak nitelendirilemez. Ancak kendi altyapısından yetiştirdiği sporcuları uluslararası arenada yeteri kadar başarı kazanamadığı için ülkemizin yabancı sporcu devşirme yoluna başvurması uzun vadede sürdürülebilir bir durum değildir. Aksine uluslararası alanda kendi sporcuları yeteri kadar başarı gösteren bir ülkenin başarısını artırması için devşirme sporcuları kullanması ise sürdürülebilir bir durumdur. Dolayısıyla ülkemizin kendi sporcularının başarı kazanmasını sağlaması için öncelikle altyapı faaliyetlerine önem verilmesi, gerekirse bu konuda başarılı olmuş diğer ülkeleri rol model olarak değerlendirmesi gerekmektedir.

Son zamanlar açılan stadyumlar, spor salonları ve devletimizin spora teşvik konusundaki girişimleri büyük önem taşımaktadır. Bu sayede Ülkemizdeki spor tesisleri ile alakalı problemlerin azaldığı söylene bilinir. Ülke olarak sportif başarı sağlayabilmek için bütün ilgimiz çocuklarımıza ve okullardaki beden eğitimi ve spor faaliyetlerine verilmelidir. Spor ile ilgilenen çocuklarımızın yetiştirilmesi ve geliştirilmesine önem verdiği takdirde sporcu devşirilmesine ihtiyaç duyulmayacağı ve uzun vadede başarı sağlanacağı düşünülmektedir. Başarılı olduğumuz spor dallarına verdiğimiz önemi artırmak ve bununla birlikte olimpiik branşlara da yoğunlaşp sporda başarı seviyemizi üst seviyelere çıkarmamız gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Ülkemizdeki devşirme sporcular incelendiğinde çoğu branşta sporcu devşirdiğimiz, devşirme sporcu sayılarının en fazla atletizm branşında olduğu, devşirme sporcuların ülkemizi tercih etme nedenleri arasında maddiyatın ön planda olduğu, devşirme sporcuların bazı yarışmalarda ülkemize kazandırdıkları madalyalar ile ülke tanıtımı ve başarısına katkısı sağladığı ve genç sporcularımıza model oldukları bulgularına ulaşılmıştır.

Devşirme sporcuların başarı ve reklam konularında zaman zaman Ülkemize fayda sağladığı ve kısa vadede olumlu katkılarının olduğu, ancak uzun vadede genç sporcularımızın önünü kapattığı Türk sporu açısından olumsuz bir durum olduğu, çoğu devşirme sporcunun başarısız olması nedeni ile spor camiaları tarafından çokta benimsenmeyen bir durum olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

6.2. Öneriler

Ülke olarak genç bir nüfusa sahibiz ve keşfedilmeyi bekleyen genç sporcumuz bulunmaktadır. Devşirme sporcular getirmek yerine altyapıdaki sporculara önem verilip, tesislerimizi ve çalışma olanaklarımız güçlendirilip, kaliteli ve eğitimli antrenörler yetiştirilerek, sporda büyük başarılar elde edebiliriz. Sadece madalya kazanmak ve ülkenin tanıtımına katkı sağlamak için sporcu devşirmeye devam edilir ise kendi sporcularımızın gelişimini engellemiş oluruz.

Ülkemizde yetenek seçiminde kabul görmüş bir yetenek tarama sistemi bulunmamaktadır. Ülkemizde yetenekli sporcuların küçük yaşta keşfedilmesi için bazı önlemler alınmalı bu önlemler ve şu şekilde sıralanabilir;

- Ortak bir yetenek seçme sistemi oluşturmak ve her ilde faaliyete geçirilmedir,
- Tecrübeli antrenör ve spor uzmanlarıyla her ilde ekipler oluşturmak,
- Özellikle ilkokul kademesinde olmak üzere bütün okullarda yetenek taraması yapmak,
- Belirlenen sistem içerisinde gelişim dönemleri ve çocuklarının hangi branşa ilgi, istek ve yeteneklerinin olduğunu saptamak,

KAYNAKLAR

1. Altunsöz IH, Koçak S. Olimpiyat Oyunları'nda Sporcu Devşirilmesi. *Spor Bilimleri Dergisi* 2017, 28(3): 115-27.
2. Atletizm Şampiyonası'nda Devşirme Sporcularla Gelen Madalyalar İnsanları İkiye Böldü. <https://onedio.com/haber/atletizm-sampiyonasi-nda-devsirme-sporcularla-gelen-madalyalar-insanlari-ikiye-boldu-720526> 11 Kasım 2018.
3. Koyuncu K. Pistte 'Devşirme Atlet' Tartışması, <http://www.sacitaslan.com/pistte-devsirme-atlet-tartismasi-haberi-63485> 27 Aralık 2018.
4. Koç K. Masa Tenisinde "Yerli" Dönemi, https://www.haberturk.com/_yerel-haberler/haber/10196955-masa-tenisinde-yerli-donemi 20 Kasım 2018.
5. Biçer T. Spor Kültürü, <https://www.turgaybicer.com/makale-spor-kulturu> 05 Nisan 2020.
6. Açıkada C, Ergen E. *Bilim ve Spor*, 2. Baskı. Ankara, Büro Tek Ofset, 1990: 25.
7. Türk Dil Kurumu. <https://sozluk.gov.tr/> 06 Nisan 2020.
8. Yetim AA. Sporun Sosyal Görünümü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2000, 1: 63-72.
9. Savaş İ. *Spor Genel Kültürü*, İstanbul, İnkılap Kitapevi, 1997:304.
10. İnce M. Spor ile Siyasetin İlişkisi Üzerine Bir Analiz; Sporu Siyasete Alet Etmek. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2016, 6(2): 456-64.
11. Keskin U, Çalışkan K, Aydoğdu V. Spor Konulu Karikatür Kitapları Üzerine Bir İnceleme. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi* 2017, 2(1): 13-30.
12. Taşmektepligil MY, İmamoğlu O. Türkiye'de Kültürel Yapının Spora Etkisi Üzerine Düşünceler. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 1996, 1(1): 41.
13. Yetim AA. *Sosyoloji ve Spor*, İstanbul, Morpa, 2005: 132-3.
14. Erkal M. *Sosyolojik Açından Spor*, Ankara, 1982: 119.
15. Tezcan M. *Sosyolojik Açından Boş Zamanların Değerlendirilmesi*, Ankara, A.Ü. Yayınları, 1982: 38-9.
16. Güngör Y. Devşirme Sistemi Hakkında Kısa Bilgi, <https://www.yahyagungor.net/devsirme-sistemi-hakkinda-kisa-bilgi.html> 10 Nisan 2020.
17. Özcan A. Devşirme Sistemi, <https://www.arkeolojikhaber.com/haber-devsirme-devsirme-sistemi-18660/> 01 Mayıs 2020.

18. İlder M. Türkiye’de ‘Devşirme Sporcular’ Konusuna Farklı Bir Bakış Açısı, <http://www.ocakmedya.com/genel/2017/08/25/27477/> 12 Kasım 2018.
19. Öztekin İ. Devşirme Sporcunun Önemi ve Türk Kızları, <https://www.beyazkusak.com/yazarlar/prof-dr-ibrahim-oztek/devsirme-sporcunun-onemi-ve-turk-kizlari/442/> 20 Kasım 2018.
20. Sheinin D. Commentary: ‘Passport Olympians’ Play Let’s Make a Deal, <https://www.pjstar.com/article/20140217/Sports/140219152> 03 Mayıs 2020.
21. Wilson D, Andrew WL. Swapping Passports in Pursuit of Olympic Medals, https://www.nytimes.com/2008/06/15/sports/olympics/15citizen.html?_r=0. 03 Mayıs 2020.
22. Bigg C. Athletes Switching Nationalities In Spotlight At London Olympics, <https://www.rferl.org/a/athletes-switching-nationalities-in-spotlight-at-london-olympics/24645792.html> 02 Mayıs 2020.
23. Anadolu Ajansı. Judoda "Devşirme Sporcu" Dönemi Başlayacak. <https://www.fanatik.com.tr/judoda-devsirme-sporcu-donemi-baslayacak-1275401> 12 Aralık 2019.
24. Devşirme Değil Bu Toprakların Şampiyonları. <http://www.iha.com.tr/kahramanmaras-haberleri/devsirme-degil-bu-topraklarin-%20sampiyonlari-882857/> 15 Aralık 2019.
25. Devşirme Oyuncu Tartışması. <https://kralspor.ensonhaber.com/devsirme-oyuncu-tartismasi-2012-08-03.html> 11 Mayıs 2020.
26. Anadolu Ajansı. Atletizmde Büyük Başarı. <https://www.trtspor.com.tr/haber/diger-sporlar/atletizm/atletizmde-buyuk-basari-122337.html> 13 Eylül 2019.
27. Naim’ den Devşirme Eleştirisi. <https://www.posta.com.tr/naimden-devsirme-elestirisi-134931> 01 Ağustos 2019.
28. Anadolu Ajansı. Masa Tenisinde Devşirme Dönemi Bitiyor. <https://www.cnnturk.com/spor/diger-sporlar/ masa-tenisinde-devsirme-sporcu-donemi-bitiyor> 28 Ağustos 2019.
29. Aşık M. Medrese Özlemi, <http://www.milliyet.com.tr/yazarlar/melih-asik/medrese-ozlemi-2275406/> 20 Kasım 2019.
30. Aydın NK. Devşirme Sporcu Rezaleti, <http://www.sporvitriini.com/devsirme-sporcu-rezaleti-8493.html> 2 Mart 2019.

31. Talimciler A. Devşirme Sporcu ve Para Ödülüyle Türkiye'nin Gideceği Yer Sınırlı, <https://www.aksam.com.tr/roportaj/devsirme-sporcu-ve-para-oduluyle-turkiyenin-gidecegi-yer-sinirli--131994h/haber-131994> 13 Kasım 2019.
32. T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı. Devşirme Değil Bu Toprakların Şampiyonları. <http://www.gsb.gov.tr/HaberDetaylari/1/22444/devsirme-degil-bu-topraklarin-sampiyonlari.aspx> 02 Mayıs 2020.
33. Türkiye' de Kız İstemek Daha Zor. <https://www.trtspor.com.tr/haber/diger-sporlar/atletizm/turkiyede-kiz-istemek-daha-zor-180975.html> 06 Mayıs 2020.
34. Kurtuluş T. Türk Bayrağını Zirveye Taşımak Büyük Gurur, <https://www.sabah.com.tr/spor/tum-sporlar/2020/04/18/turk-bayragini-zirveye-tasimak-buyuk-bir-gurur> 06 Mayıs 2020.
35. İşte Göğsümüzü Kabartan Devşirme Milliler. <http://www.gazetevatan.com/iste-gogsumuzu-kabartan-devsirme-milliler-1190045-pazar-vatan/> 06 Mayıs 2020.
36. Demiral Ş. Bayan Judocularda Yetenek Seçimi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilimdalı. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, 2007.
37. Mengütay S. *Okul Öncesi ve İlkokullarda Hareket ve Spor*, Ankara, Tutibay Yayınları, 1999.
38. Tutkun E. Samsun İli İlköğretim Çocuklarının Yetenek Seçim Yönteminin Geliştirilmesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilimdalı. Doktora Tezi, Samsun: Ondokuzmayıs Üniversitesi, 2002.
39. Yaşar S. Sporda Yetenek Seçimi ve Temel İlkeleri. *Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları Dergisi* 1991, 2(7): 45-8.
40. Tokdemir C. Sportif Başarıyı Etkileyen Faktörler ve Kişilik Özellikleri: Türk Futbol Tarihinin Başarılı Milli Futbolcularının Görüşleri. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Doktora Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, 2011.
41. Bayraktar B, Sunay H. Türkiye'de Elit Bayan ve Erkek Voleybolcuların Spora Başlamasına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Beklentileri. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2007, 5(2): 63-72.
42. Yıldırım A, Şimşek H. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, 6. Baskı. Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2006.

43. Türk Sporunda Ülke Değişiklikleri Listesi. https://tr.wikipedia.org/wiki/T%C3%BCrk_sporunda_%C3%BClke_de%C4%9Fi%C5%9Fiklikleri_listesi 05 Mayıs 2020.
44. Türk Olan Yabancı Futbolcular. <https://kralspor.ensonhaber.com/galeri/turk-olan-yabanci-futbolcular#2> 04 Mayıs 2020.
45. Mert Nobre Biyografisi. <https://www.haberler.com/mert-nobre/biyografisi/> 04 Mayıs 2020.
46. Gökçek Vederson Biyografisi. <https://www.haberler.com/gokcek-vederson/biyografisi/> 04 Mayıs 2020.
47. Uche Alozie Okechukwu. https://www.turkcebilgi.com/uche_okechukwu 05 Mayıs 2020.
48. İbrahim Yattara Biyografisi. <https://www.haberler.com/ibrahim-yattara/biyografisi/> 05 Mayıs 2020.
49. Mehmet Aurelio, <http://www.kimkimdir.gen.tr/kimkimdir.php?id=4500> 03 Mayıs 2020.
50. Türkiye Futbol Federasyonu. <https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=30&kisiId=29812> 04 Mayıs 2015.
51. Colin Kazım Biyografisi. <https://www.haberler.com/colin-kazim/biyografisi/> 04 Mayıs 2020.
52. Türkiye Futbol Federasyonu. <https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=30&kisiID=1063502> 05 Mayıs 2020.
53. Coşkun O. EuroBasket 2015 | Devşirme Oyuncular, <https://trendingbasket.net/euro-basket-2015-devsirme-oyuncular/> 05 Mayıs 2020.
54. Vikipedi. Bobby Dixon. https://tr.wikipedia.org/wiki/Bobby_Dixon 05 Mayıs 2020.
55. Milli Takımda Ali Muhammed Şoku. <https://www.sporundibi.com/avrupa-dan-futbol/milli-takimda-ali-muhammed-soku-h40938.html> 05 Mayıs 2020.
56. Emir Preldzic, https://tr.wikipedia.org/wiki/Emir_Prel%C5%BEi%C4%87 05 Mayıs 2020.
57. Emir Preldzic Bahçeşehir Kolejinde. <https://www.hurriyet.com.tr/sporarena/emir-preldzic-bahcesehir-kolejinde-40897396> 05 Mayıs 2020.
58. Scottie Wilbekin Kimdir, <https://www.kimnereli.net/scottie-wilbekin.html> 05 Mayıs 2020.
59. Potanın Perilerinde Kadro Belli Oldu. <https://www.ntvspor.net/basketbol/potanın-perilerinde-kadro-belli-oldu-579e4dafc873cc20ac3c7920> 05 Mayıs 2020.

60. Milli Formayı Gururla Taşıyorum. <https://www.trtspor.com.tr/haber/basketbol/milli-basketbol-takimlari/milli-formayi-gururla-tasiyorum-129042.html> 05 Mayıs 2020.
61. Elvan Abeylegesse. <https://www.biyografya.com/biyografi/18917> 05 Mayıs 2020.
62. Yasemin Can Biyografisi. <https://www.aksam.com.tr/guncel/altin-madalya-kazanan-yasemin-can-kimdir-yasemin-can-kac-yasinda-nereli/haber-1028448> 06 Mayıs 2020.
63. Yasmani Copello Biyografisi. <https://www.bolgegundem.com/yasmani-copello-kimdir-nerelidir-nerede-dogdu-kac-yasindadir-922229h.htm> 06 Mayıs 2020.
64. Yasmani Copello Escobar Kimdir. <https://www.fanatik.com.tr/yasmani-copello-escobar-kimdir-1248212> 06 Mayıs 2020.
65. Ramil Guliyevin Biyografisi. <https://www.hurriyet.com.tr/sporarena/ramil-guliyev-kimdir-ramil-guliyevin-biyografisi-41340315> 06 Mayıs 2020.
66. Polat Kemboi Arıkan. https://tr.wikipedia.org/wiki/Polat_Kemboi_Ar%C4%B1kan 02 Mayıs 2020.
67. Türkiye Atletizm Federasyonu. Polat Kemboi Arıkan' dan Büyük Başarı. <http://www.taf.org.tr/2015/01/25/polat-kemboi-arikandan-buyuk-basari/> 02 Mayıs 2020.
68. Polat Kemboi Arıkan' dan Olimpiyat Kotası. <https://www.fanatik.com.tr/polat-kemboi-arikandan-olimpiyat-kotasi-2057383> 02 Mayıs 2020.
69. İlham Tanui Özbilen. https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0ilham_Tanui_%C3%96zbilen 01 Mayıs 2020.
70. İlham Tanui Avrupa İkincisi. https://www.eurosport.com.tr/atletizm/european-indoor-championships/2013/avrupa-salon-sampiyonasi-2013-ilham-tanui-ozbilen-avrupa-ikincisi_sto3648859/story.shtml 01 Mayıs 2020.
71. Türkiye Olimpiyat Komitesi. <https://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Sporcu-Detay/4816> 18 Mayıs 2020.
72. Karin Melis Mey, <https://www.turksporu.com.tr/sporcu-detay/karin-melis-mey> 18 Mayıs 2020.
73. Aras Kaya, <https://www.turksporu.com.tr/sporcu-detay/aras-kaya> 18 Mayıs 2020.
74. Jak Ali Harvey, <https://www.turksporu.com.tr/sporcu-detay/jak-ali-harvey> 18 Mayıs 2020.
75. Marsel İlhan Kimdir, <https://www.bilgiustam.com/marsel-ilhan/> 17 Mayıs 2020.

76. 1.Avrupa Oyunları'nda Masa Tenisinde Bronz Madalya Kazandı, <https://www.sozcu.com.tr/2015/gunun-icinden/melek-hu-1-avrupa-oyunlarinda-masa-tenisinde-bronz-madalya-kazandi-863782/> 17 Mayıs 2020.
77. Ramazan Şahin Biyografisi, <https://www.haberler.com/ramazan-sahin/biyografisi/> 16 Mayıs 2020.
78. Viktorya Zeynep Güneş, https://tr.wikipedia.org/wiki/Viktorya_Zeynep_G%C3%BCne%C5%9F 19 Mayıs 2020.
79. Viktorya Zeynep Güneş, <https://www.fanatik.com.tr/viktoria-zeynep-gunes-yari-finalinde-6-sirayi-aldi-2003206> 19 Mayıs 2020.
80. Fanatik. Kayra Sayit Kimdir, <https://www.fanatik.com.tr/kayra-sayit-kimdir-1247199> 20 Mayıs 2020.
81. Şentuna M. Gençlik Pop-Spor Kültürü ve Olimpiyatlar. *Gençlik Araştırmaları Dergisi* 2013, 1(1): 114-21.
82. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi. <https://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/> 06 Mayıs 2020.
83. Gabmann J. Olympic Outsourcing: Foreign Born Athletes Made For More Than %60 of Azerbaijan's Rio Delegation, <https://www.meydan.tv/en/article/olympic-outsourcing-foreign-born-athletes-made-for-more-than-60-of-azerbaijans-rio-delegation/?/ref=redirect> 06 Mayıs 2020.
84. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi. Olimpiyat Madalyalarımız. <https://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Olimpiyat-Madalyalarimiz> 06 Mayıs 2020.
85. Türkiye'yi Temsil Eden 3 Devşirme Sporcu Madalya Sevinci Yaşadı. <https://www.haberturk.com/spor/2016-rio-olimpiyatlari/haber/1285869-turkiyeyi-temsil-eden-3-devsirme-sporcu-madalya-sevinci-yasadi> 20 Aralık 2019.
86. İmamoğlu O. Rio Olimpiyat Oyunlarında Türkiye'nin Derecesinin Değerlendirilmesi. *International Journal of Science Culture and Sport* 2016, 4(3): 774-88.
87. Çintimar F. Dopinge Bulaşan Sporçunun Milli Takımda Yeri Olmayacak, <https://www.sondakika.com/haber/haber-dopinge-bulasan-sporcunun-milli-takimda-yeri-9443791/> 17 Mayıs 2020.
88. Çolak A. Devşirme Sporcular Ülke Atletizmini Nasıl Etkiliyor? Olumlu ve Olumsuz Etkileri Neler, <https://www.socratesdergi.com/3-3-ikilem/> 20 Mayıs 2020.

89. Yeniçağ Gazetesi. Devşirme Sporcularımız Dünyada Alay Konusu Oldu, <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/devsirme-sporcularimiz-dunyada-alay-konusu-oldu-141595h.htm> 07 Mayıs 2020.
90. Ünsal E. Sporcu Değil Yönetici Devşirme Olmalı, <http://www.yarimadagazetesi.com/yazi/sporcu-degil-yonetici-devsirme-olmali/> 17 Mayıs 2020.

EKLER

EK-1. Özgeçmiş

A. KİŞİSEL BİLGİLER

Adı : Ercan
Soyadı : Çakay
Doğum Tarihi ve Yeri : 24.07.1993 - Siirt
İletişim Bilgileri (e posta) : cakay.5656@gmail.com

B. EĞİTİM BİLGİLERİ

Lisans Mezunu Olduğu Üniversite : Balıkesir Üniversitesi
Lisans Mezunu Olduğu Bölüm : Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Lisans Mezuniyeti Not Ortalaması : 3.35
Lisans Mezuniyet Tarihi : 2017
Akademik Unvan : Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni

C. İŞ TECRÜBESİNE AİT BİLGİLER

Bugüne Kadar Çalıştığı Kurumlar: Türkiye Hentbol Federasyonu bünyesinde 2014 ve 2015 yıllarında hentbol hakemi, Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde 2019 ve 2020 yıllarında askeri personel olarak görev yaptıktan sonra, 2020 yılından beri Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

EK-2. Etik Kurul Kararı

T.C. İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU (Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma Etik Kurulu)			
Oturum Tarihi	Oturum Sayısı	Karar Sayısı	
21.03.2019	5	2019/5-5	
<p>Karar No: 2019/5-5: Kurulumuz 20.12.2018 tarihinde İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı toplantı odasında toplandı. İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dr. Öğr. Üy. Özgür KARATAŞ'ın, sorumlu araştırmacı olduğu; İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Yüksek Lisans Öğrencisi Ercan ÇAKAY'ın, " Türk Sporunda Devşirme Sporcular " başlıklı çalışması Üniversitemiz Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi açısından uygun olup-olmadığı hususundaki başvurusuna ilişkin raportör raporu görüşüldü. Çalışma Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi açısından değerlendirildiğinde; çalışmanın <u>etik açıdan uygun olduğuna</u>; oy birliği ile karar verilmiştir.</p>			
Prof. Dr. Hüseyin Suphi ERDEM Etik Kurul Başkanı			
Prof. Dr. Mustafa ARSLAN Etik Kurul Başkan Yardımcısı	KATILDI	Prof. Dr. Nesrin SİS Etik Kurul Üyesi	KATILDI
Prof. Dr. Süleyman ÇALDAK Etik Kurul Üyesi	KATILDI	Prof. Dr. Mehmet ÜSTÜNER Etik Kurul Üyesi	KATILDI
Prof. Dr. Mehmet GÜNGÖR Etik Kurul Üyesi	KATILDI	Prof. Dr. Lütüye ÖZDEMİR Etik Kurul Üyesi	KATILDI